

DARBININKAS

Vol. LXIV, Nr. 29
Liepos-July 20, 1979

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Austrijos kancleris Bruno Kreisky ir V. Vokietijos social-demokratų partijos ir Vienoj vykstančio socialistų internacionalo pirmininkas Willy Brandt tarėsi su Palestinos išlaisvinimo organizacijos vadu Yasir Arafat ir pareiškė didelį susirūpinimą dėl Izraelio steigiamų žydų kolonijų okupuotose arabų žemėse ir dėl reikalo išspręsti palestiniečių klausimą. Tai sukėlė didelį Izraelio vyriausybės nepasitenkinimą, ir jis atšaukė savo ambasadorių iš Austrijos.

Nikaragvoj vis dar tebevykstant kovom tarp vyriausybės kariuomenės ir sandinista partizanų, JAV stengiasi per P. Amerikos valstybes paveikti partizanų vadovybę praplešti jų sudarytą juntą nuosaikesnių partijų atstovais ir nesuardyti tautinės gvardijos, kuri dabar kovoja už prez. Somozą. Išsprendus šiuos reikalus, prez. Somoza sutiktų atsistatydinti.

Zimbabvės-Rodezijos min. pirm. Abel T. Muzorewa lankėsi JAV ir tarėsi su valst. sekr. Cyrus R. Vance ir prez. Carter, bet pažado, kad jai taikomos sankcijos bus greit panaikintos, negavo.

Izraelio min. pirm. Menachem Begin Egipte sutarė su jo prezidentu Anwar el-Sadat kai kuriais klausimais dėl dalinės autonomijos vakariniam Jordano krante ir Gazos ruože palestiniečiam suteikimo, bet Izraelis nepažadėjo nestiegti ten naujų žydų kolonijų. Jie sutarė vėl po mėnesio astnaujinti pasitarimus Izraelio.

Saudi Arabijai atsisakius mokėti už JAV Egiptui parduotus karo lėktuvus, JAV nutarė parduoti Egiptui 35 F-4 Phantom lėktuvus pagal anksčiau Egiptui pažadėtą 1.5 bil. dol. paramą.

Britanijos karalienei dalyvaujant Britanijos bendruomenės vadų konferencijoje Zambijoje, čia veikią Rodezijos partizanai pažadėjo sustabdyti partizaninius veiksmus prieš Rodeziją.

JAV specialiam Art. Rytų pasiuntiniui Robert S. Strauss pavyko įtikinti Egiptą ir Izraelį dabar nesvarstyti derybų dėl palestiniečiam autonomijos suteikimo darbotvarkės, bet sudaryti specialias komisijas autonominių organų rinkimų tvarkai ir jų teisėm nustatyti.

JAV pasirašė su Kinija prekybos sutartį, suteikiančią Kinijai, kaip ir kitom nekomunistinėm valstybėm, palankiausias tarifus. Šią sutartį turės patvirtinti kongresas. JAV per 1978 m. eksportavo į Kiniją prekių už 600 mil. dol. ir importavo už 196 mil. dol.

Nigerijoje prasidėjo kelių etapų demokratinę valdžios organų rinkimai. Pirmiausia buvo renkamas senatas, į kurį vyriausybės tautinė partija išrinko 22, vienybės partija 21 ir kitos partijos 20 senatorių. Vėliau bus renkami atstovų rūmai, atskirų valstijų atstovybės, gubernatorių ir pagaliau — prezidentas. Nigerijos karinė vyriausybė, valdžiusi kraštą 13 metų, šiais rinkimais nori grįžti į demokratinę santvarką.

Tanzanija pradėjo atitraukti savo kariuomenę iš Ugandos, kur ji padėjo nuversti jos diktatorių Idi Aminą.

Sov. S-gos spauda vykdo atkaklią propagandą prieš JAV, kurios yra kaltinamos ir dėl Vietnamo pabėgėlių, ir dėl Nikaragvos prez. Somozos rėmimo, ir dėl Afganistane vykstančių neramumų, ir dėl planų sukurti karinę pajėgą gyvybiniam JAV reikalams apsaugoti.

ĮSTATYMAIS ĮTEISINA ŠVENTVAGYSTĘ Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 37

(tęsa iš praeito nr.)

“Religiniams centrams ir vyskupijų valdyboms suteikta teisė gaminti bažnyčios apyvokos ir religinio kulto reikmenis” (20 str.).

Duodama teisė, bet atimamos galimybės ir todėl per visą pokario laikotarpį Lietuvoje nebuvo oficialiai pagamintas nė vienas rožančius ir nebuvo išleistas nė vienas katekizmas. Tarybinei valdžiai leidus pasirodė tik labai ribotas maldaknygių skaičius, kuris nepatenkino nė šimtosios tikinčiųjų dalies.

Nuostatų 22 ir 34 straipsniai, laikydami kulto atlikimui būtinus daiktus valstybės nuosavybe, leidžia valdžios įstaigoms nusavinti net šv. mišių indus — taures, monstranciją ir kt. Tikintiesiems kelia siaubą, kad valstybė įstatymais įteisina šią šventvagystę. Sąžinė įpareigoja tikintįjį visomis išgalėmis ginti šventus daiktus nuo bet kokių grobių, todėl šių Nuostatų leidėjai milijonus tikinčiųjų dirb-

tinai nustato prieš valdžią ir provokuoja juos konfliktui. Minėti straipsniai įžeidžia švenčiausius tikinčiųjų jausmus. Kur tuomet “Bažnyčios atskyrimas nuo valstybės”, jei valdžios pareigūnų pirštai pasiekia net šventų švenčiausių vietą — altoriaus tabernakulį?!

Kai religinei bendruomenei atimama nuosavybė, tada pažeidžiama ir Visuotinė deklaracija, skelbianti, kad “kiekvienas žmogus turi teisę vienas, o taip pat drauge su kitais turėti nuosavybę” (17 str.).

Tik tada tikintieji įsitikins, kad valstybė atsisako bažnyčios diskriminavimo, kada religinėms bendruomenėms bus leista turėti nuosavybę ir juridinio asmens teisę.

Nuostatai leidžia religinei bendruomenei naudotis maldos namais ir kulto turtu tik sudarius sutartį su rajono LDT vykdomuoju komitetu ir priėmus vienšališką, primestas sąlygas (23, 24, 25 str.).

1948 m., Stalino kulto laikais, vadinamos “sutartys” jėga buvo primestos Katalikų Bažnyčiai Lietuvoje. Tada tikintiesiems buvo grasinama bažnyčių uždarymu, o kunigai buvo represuojami. Keista, bet 1975 tarybinė valdžia vėl pakartojo Stalino laikais Bažnyčiai padarytą skriaudą — vėl vertė atnaujinti “sutartis”. Iš tikrųjų tikintieji negali laisvai priimti vienašališkų ir tikinčiųjų diskriminuojančių “sutarčių”, nes jos tarnauja valdžios pareigūnų administraciniam kišimuisi į Bažnyčios vidaus gyvenimą.

Nuostatai leidžia net gyvenviečių vykdomųjų komitetų atstovams bet kada patikrinti bažnyčią ir jos turtą (25 str. “f”). Savaimė kyla mintis, kad po šia priedanga valdžios atstovai be jokio įstatymiško leidimo bet kuriuo paros metu (net ir vidurnaktį) gali bažnyčioje daryti kratą — “patikrinti ir apžiūrėti turtą”, neišskiriant ir altoriaus

(nukelta į 2 psl.)

Liepos 15 New Yorko Central Parko muzikinėje paminėta Pavergtų Tautų savaitė. Scenoje vėliavos. Kairėje Lietuvos vėliava. Kalba Pavergtų Tautų pirmininkas A. Uhlich. Nuotr. L. Tamošaičio

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ NEW YORKE

Incidentas Šv. Patriko katedroje

Tradicinė Pavergtų Tautų savaitė liepos 15 buvo pradėta pamaldomis Šv. Patriko katedroje. 10 val. mišias koncelebravo kun. V. Jaskevičius, SJ. Pamokslą pasakė kun. Patrick Paschak, ukrainiečių bazilijonų vienuolyno viršininkas.

KŪRYBINĖ PREMIJA AKTORIUI JONUI KELEČIUI

LB JAV Krašto Tarybos kultūrinė premija aktorui už 1978 metų veiklą, pirmoji tos rūšies, paskirta Chicagoje gyvenančiam aktorui Jonui Kelečiui.

Kandidatui parinkti buvo sudaryta komisija: iš aktorių Irenos Nivinskaitės-Jonynienės ir Daivos Markelytės, režisūros atstovės Živilės Numgaudaitės, dailininko Adolfo Valeškos ir rašytojų atstovo Česlovo Grincevičiaus. Komisijai pirmininkavo Grincevičius. Sprendimas padarytas vienbalsiai. Premijos mecenatas — Lietuvių Fondas, Jos dydis — 1000 dol.

Premija bus įteikta rudenį, spalio 21 dieną, Chicagoje, Jaucenatas — Lietuvių Fondas. Jos dydis — 1000 dol.

Incidentas katedroje
Katedra buvo pilna žmonių. Pavergtų Tautų vėliavos su palydovais buvo prie presbiterijos. Viskas buvo pagarbiai iškilminga ir tvarkinga, bet pamaldas sudrumstė vienas incidentas.

Prie katedros durų kilo triukšmas. Ten atsirado trys asmenys iš Jewish Defense League. (Taip jie patys prisistatė.) Ten jie pamatė vieną plakatą, kur buvo pa-

rašyta “Kasakia”. Tie trys ėmė kaltinti, kad jie naciai. Kilo triukšmas. Šaukdami “Naciai, naciai”, įsiveržė į katedrą. Vienas iš trijų įsiveržusių turėjo didelį ilgą peilį. Peilį laikė iškėlęs, lyg norėdamas pulti.

Tai pastebėjo tvarkdariai ukrainiečiai. Bijodami peilio, jie pasigriebė ten išstatytas amerikiečių vėliavas, su vėliavų kotais

(nukelta į 2 psl.)

PRADĖTAS LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Lietuviai sustabdė Londone judėjimą

IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso oficialus atidarymas įvyko liepos 11, trečiadienio vakare, kai St. Mary's kolegijoje buvo formaliai pradėta kongreso stovykla. Ji vyksta Londono priemiesty Strawberry Hills. Joje savaitę stovyklauja 435 užsiregistravę dalyviai iš 13 valstybių, 4 žemynų, tačiau be laisvų atstovų iš pačios tėvynės. Programa įvairi, vyksta paskaitos, būrelinės diskusijos, užsiėmimai pagal interesus ir palinkimus.

Kongreso koncertas
Praėjusį savaitgalį pačiame Londone buvo praversti keli pa-

grindiniai jaunimo kongreso programos momentai. Liepos 14, šeštadienio popietėje, modernioje Queen Elizabeth salėje pasirodymų centre, kuris panašus į Lincoln Centrą New Yorke, įvyko kongreso koncertas. Jį trumpu žodžiu atidarė J. Vilčinskas, Anglijos IV PLJK ruošos komisijos pirmininkas. Tai vieningai kalba per visas šeštadienio programas.

Nuotaikingą programą žaviai atliko Toronto Volungės, fleitistas Petras Odinis bei pianistė dr. R. Lampsatytė ir Montrealio ansamblis Gintaras. Salėje, kuri

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Spaudoje paminėta aktorės-režisierės Kazimieros Kymantaitės 70 metų amžiaus sukaktis. Artistė yra gimusi 1909 birželio 29 Kuršėnuose. Baigusi Kauno Aušros gimnaziją (1929), Kauno universitete studijavo teisę. 1932 baigė A. Olekos-Zilinsko vadovaujamą dramos studiją ir pradėjo dirbti Jaunųjų teatre, nuo 1934 iki 1940 vaidino Kauno valstybiniame teatre. Pirmojo bolševikmečio metu talkino okupantams, dėl to karo metu buvo pasitraukusi į Rusiją. Nuo 1944 kai kurį laiką vaidino Vaidilos teatre, nuo 1945 perėjo į Vilniaus akademinių dramų teatrą. Yra surežisavusi ir inscenizavusi A. Vienuolio “Paskenduolę”, P. Cvirkos “Žemę maitintoją”, “Meisterį ir sūnus”, Just. Marcinkevičiaus poemą “Kraujas ir pelenai”, Žemaitės “Marčią”, A. Guzevičiaus-Gudaičio “Kalvio Ignoto teisybė”, kelis K. Sajos veikalus ir daug kitų autorių pjesių. Taip pat yra sukūrusi ryškių vaidmenų. 1954 jai yra suteiktas nusipelnusių Lietuvos liaudies artistės vardas.

— Apie įvairius gyvenimo trūkumus okupuotos Lietuvos spaudoje labai retai terašoma. Trūkumai tekeliama tada, kai galima ką nors pakaltinti iškrypus iš komunistų partijos nustatytos linijos. Štai *vaikščių muzikos kūrinių spragą* pajuto kompozitorius *Valentinas Bagdonas*. Jis skundžiasi, kad vaikams rašančių kompozitorių esą vos keletas. Ir dėl to trūksta dainų vaikų darželiams, mokykloms, stovyklautojams, vaikų programoms televizijoje. Rašytojas *Vytautas Petkevičius* skundžiasi, kad “neturime mokslinės fantastinės originalios literatūros”. Reikią lietuviškojo Jules Verne, taip pat aktualesnės mokslo populiarizacijos.

— Vytautas Laurušas savo atskaitiniame pranešime paminėjo Lietuvos muzikologų žymesnius darbus. Išleista: *Onos Narbutienės* knyga “Juozas Indra”, *Vytauto Landsbergio* “Čiurlionio dailė”, to paties autoriaus yra paruosta spaudai monografija “Česlavas Sasnauskas”, straipsnių rinkinys “Vainikas Čiurlionis”. Algirdas Ambrazas, talkinamas kelių muzikologų, parašė knygą “Muzikos kūrinių analizės pagrindai”. *Jarutė Burokaitė* sudarė knygą “Mikas Petrauskas”. Taip pat išleista keletas knygų apie Lietuvos muziką rusų kalba. Tas knygas paruošė *Juozas Gaudrimas*, *Ona Narbutienė*, *Vytautas Landsbergis* ir *Juozas Antanavičius*. Spaudai ruošia *Algirdas Ambrazas* monografiją apie Juozą Gruodį, *Genovaitės Četkauskaitės* studiją apie lietuvių liaudies dainas.

— Ne visi okupuotoje Lietuvoje statomi paminklai puošia Lietuvą. Kai kurie lietuvių širdyje kelia pasipiktinimą, liūdesį ir skausmą. Tai paminklai (ir gana gausūs) pavergtiems raudonarmiečiams ir jų vadams, daugybė paminklų kalėjimų ir koncentracijos stovyklų kūrėjui Leninui, išgamai V. Kapsukui. Štai ir vėl Vilnių užters karjeristo dailininko *Konstantino Bogdano* sukurta skulptūra “Leninas ir Kapsukas Poronine”, ku-

ri bus pastatyta naujam universiteto miestelyje. Svetimas lietuvių širdžiai ir *J. Kalinausko* ir *A. Zokaičio* kuriamas paminklas komunistiniams partizanams ir pogrindininkams, kuris bus pastatytas Vilniuje Komjaunimo gatvės aikštelėje. Neguos lietuvių ir skulptoriaus *J. Burneikos* kuriama ansamblinė kompozicija Antakalnio raudonarmiečių kariams. Be aiškesnės politinės tendencijos bus dail. *S. Bernotienės-Zilionytės* dekoratyvinė skulptūra “Vaikai”, kuri numatoma pastatyti Vilniaus jaunimo sode. Vilniaus Lazdynų rajonui dekoratyvinę kompoziciją “Vėjapūtis” iš vario skardos sukūrė skulptorius *V. Kančiauskas*.

— Dailininko akvarelinto *Petro Stausko* 60 metų amžiaus sukaktis minima spaudoje ir su kaktuvine paroda, kurioje išstatyta per 150 kūrinių, vaizduojančių Aukštaitijos gamtą ir Baltijos jūrą. Yra ir keletas portretų. Paroda surengta naujojoje Kauno paveikslų galerijoje. Dailininkas gimė 1919 birželio 20 Rusijoje. 1950 baigė Vilniaus dailės institutą tapybos studijas. Nuo 1951 yra K. M. Čiurlionio dailės muziejaus direktorius. 1966 jam suteiktas Lietuvos nusipelnusio meno veikėjo vardas.

— Birželio pabaigoje Kauno politechnikos instituto studentų teatras atšventė trisdešimties metų sukaktį. Ta proga buvo suvaidinti keli seniau paruošti spektakliai. Dalyvavo teatro būreliai iš Medicinos ir iš Veterinarijos institutų.

— Dvidešimtajam solisto *Virgilijaus Noreikos* rečitaliui talkino Akademinio operos ir baleto teatro simfoninio orkestro kamerinė grupė, vadovaujama dirigento *J. Aleksos*.

— Lietuvos matematikų draugija birželio pabaigoje Vilniuje posėdžiavo dvi dienas. Buvo suvažiavę matematikai iš visų aukštųjų Lietuvos mokyklų. Konferencija paminėjo ir Vilniaus universiteto 400 metų sukaktį.

— Žinomas okupuotos Lietuvos fotografas, už menišką nuotrauką laimėjęs kelias premijas, *Antanas Sutkus* suruošė Suomijoje savo nuotraukų parodą. Tėnykštis fotografijos žurnalas išspausdino kelias jo nuotraukas ir jo pasikalbėjimą su žurnalistas.

— Šiaulių parodų rūmuose birželio pabaigoje vyko vaikų dailės paroda, kurioje dalyvavo daugiausia Šiaulių įvairių mokyklų mokiniai su savo piešiniais, akvarelėmis, grafikos ir aliejinės tapybos mėginimais. Amatų mokyklos išstatė ir metalo dirbinių pavyzdžių.

Pr. N.

ALMA MATER, Lietuvos pogrindžio laikraščio naujas numeris, šią savaitę pasiekęs Darbininko redakciją. Numeris rašytas mašinėle, formatas 5x8 coliai, 100 puslapių. Yra straipsnių, eilėraščių, daug žinių. Leidžia Laisvosios Spaudos iniciatyvinė grupė. Numeris baigiamas šiuo sakiniu: “Šis trečiasis Alma Mater numeris išleista kaip protesto ženklas prieš Stalino-Molotovo ir Hitlerio-Ribbentropo suokalbių, pasmaugusių Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.”

Savaitės įvykiai

Keli senato komitetai pradėjo apklausinėjimus dėl su Sov. S-ga sudarytos strateginių ginklų apribojimo sutarties. Karinių pajėgų jungtinio štabo viršininkas gen. David C. Jones labai atsargiai šiai sutarčiai pritarė, tačiau kiti aukšti pareigūnai, anksčiau dalyvavę šiose derybose, pasisakė prieš jos tvirtinimą.

Japonija pažadėjo 5 kartus padidinti jos teiktą paramą per JT Indokinijos pabėgėlių reikalams.

Maldivų salyno respubliką valdęs Ibrahim Nasir buvo paverstas iš krašto išvykti, nauju prezidentu buvo išrinktas jos atstovas prie JT Maumoon Abdul Gayoom.

Irano Farghan teroristai, anksčiau nužudę du Khomeini šalininkus, dabar vėl jo bute nušovė teologinio centro Teherane steigėją ir Khomeini šalininką Taghi Haj Tarkani.

Italijos prez. Sandro Pertini pavedė vyriausybę sudaryti socialistų partijos gen. sekretoriui Bettino Craxi, bet nesitikima, kad jam tai pavyktų.

Čilės vyriausybė suvaržė uni-jų veiklą: panaikino teisę iš atlyginimo atskaityti nario mokesčių, privalomą priklausymą prie uni-jų ir suvaržė teises streikuoti.

JAV pasiuntė į Indijos vandenyną 5 karo laivus.

Irano vyriausybė buvo pašalinusi iš pareigų karo policijos viršininką gen. Saif Amir Rahini, kuris priešinosi amerikiečių karinių ekspertų sugrįžimui, bet jis pasitraukti atsisakė, ir Khomeini sutiko jį palikti.

Kinija pirmą kartą paskelbė kriminalinių nusikaltimų rinkinį, kur išdėstoma, už kuriuos nusikaltimus pilietis gali būti teisiamas, ir visi piliečiai sulyginami prieš įstatymus.

JAV strateginės oro pajėgos vykdė didžiausius karo pratimus, kuriuose dalyvauja 650 bombonešių ir kitų karo lėktuvų.

1,000 Kambodijos pabėgėlių, kuriuos Tailandas buvo per prievartą ištrėmęs, buvo leista vėl grįžti į Tailandą.

Izraelio vyriausybė vėl paprašė aukščiausią teisimą leidimo įkurti naują žydų koloniją vakariniam Jordano krante.

JAV ir Sov. S-ga bendrai pasiūlė nusiginklavimo konferencijai tarptautinės sutarties projektą, uždraudžiantį gaminti ir laikyti radioaktyvius ginklus, bet branduolinių ginklų šis projektas neličia.

Kubos viceprez. Carlos Rafael Rodriguez pareiškė, kad, iškilus naujam karui tarp Kinijos ir Vietnamo, Kubos kariai padės Vietnamui kovoti.

Š. Korėja atmetė JAV ir P. Korėjos pasiūlytas derybas įtempti mui pašalinti.

Iš Lietuvos K.B. Kronikos Nr. 37

(atkelta iš 1 psl.)

tabernakulio, kuriame laikomas švč. Sakramentas.

Nuostatai pramato, kad į religinės bendruomenės atstovų (dvidešimtuko) tarpą vėliau gali įsijungti atitinkamo tikėjimo ar krypties žmonės (27 str.).

Nuostatai šioje vietoje palieka plyšį, kad į religinę bendruomenę galėtų įstoti neaiškūs asmenys. "Atitinkamos krypties" žmogumi valdžia gali laikyti ir kadaise pakrikštytą asmenį, o šiuo metu jau bedievi, kuris gali būti suinteresuotas ginti tik valdžios interesus. Panašūs asmenys, sudarę religinėje bendruomenėje daugumą, gali net suardyti bendruomenę. Iš tikrųjų religinę bendruomenę gali sudaryti tik visuotinai žinomi rimti tikintys asmenys.

Draudimo kompensacija už sudegusius maldos namus pervedama LDT vykdomajam komitetui, kuris turi teisę gauti spūnigus paskirti bet kuriems tikslams, net ir ateistinei veiklai (29 str.). Kokia didelė skriauda tikintiesiems! Jie stato bažnyčias, už jas valdžiai moka mokesčius, o draudimo kompensacijos nelaimės atveju negauna. Dažniausiai religinė bendruomenė negauna net leidimo pasistatyti naujus maldos namus. Pavyzdžiui, Sangrūdoje (Kapsuko raj.), sudegus bažnyčiai, draudimo kompensaciją pasiėmė Kapsuko

Kosta Riko vyriausybė buvo leidusi 35 JAV aviacijos kariam ir 2 malūnsparniam įsikurti prie Nikaragvos sienos, iš kur jie būtų padėję evakuoti amerikiečius iš Nikaragvos, bet, parlamentui pasipriešinus, leidimą atšaukė.

Saudi Arabija pažadėjo per kelis ateinančius mėnesius padidinti aliejaus gamybą.

Irano arabai per vieną savaitę du kartus sugadino vamzdžius, gabenančius aliejų į Abadan aliejaus valymo stotį.

Malaizija pasiūlė įsteigti JT priežiūroj surinkimo centrų Indokinijos pabėgėliams priglauti.

Dabartiniu metu JAV yra atsilikusios nuo Sov. S-gos elektaroninių priemonių priešui klaidinti srity, tačiau ateinančiais metais numato tam reikalui išleisti 2 bil. dol. ir pralenksti Sov. S-gą.

JAV buvo pareikalavusios iš Sov. S-gos užtikrinimų, kad emigracija ir toliau bus leidžiama, bet Sov. S-ga šį reikalavimą atmetė dėl to, kad tai esąs jos vidaus reikalas.

Du Sov. S-gos žydai, Boris M. Gramm ir Isaak V. Fuchs, atvyko į JAV ir studijuos Ješivą universitete rabinų mokslus.

Sumažėjus savanoriam, JAV armijos štabas vėl leido priimti į kariuomenę neturinčius aukštesniosios mokyklos baigimo pažymėjimo.

raj. Vykdomasis komitetas, o religinei bendruomenei neleido pasistatyti net naujos bažnyčios. Tikintieji turėjo pasitenkinti tik gyvenamuoju namu, kuriame buvo įrengti skurdūs maldos namai. Panašiai atsitiko Batakuose, Gaurėje ir kitur. 29-sis str. labai skatina kovings ateistus sąmoningai naikinti bažnyčias, ir Lietuvos tikintieji įtaria, kad dauguma pokario metais sudegusių bažnyčių buvo sąmoningai piktos valios žmonių sudegintos.

LTSR Ministrų Taryba turi pilną teisę, neatsižvelgdama į tikinčiųjų žmonių valią, bet kada bažnyčią uždaryti, panaudoti ją profaniniams reikalams arba net ją nugriauti, pasisavinant visą jos turtą (30, 31, 32, 33, 34 str.). Pokario metais Lietuvoje tikintiesiems buvo padaryta didžiulė skriauda, uždarančios tikinčių liudies valią daugybę bažnyčių, kurios vėliau buvo paverstos sandėliais, dirbtuvėmis, o Šv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje — net ateizmo muziejumi! Kadangi religinė bendruomenė neturi juridinio asmens teisės, tai ji nebegali teismo keliu ginti savo teises. Tokiu būdu tikintieji visą laiką turi kęsti baime, pasiduoti vietinių pareigūnų savivalei, nes nuolat jiems už neklusnumą grasama maldos namų uždarymu.

Kad LTSR Ministrų Taryba nutartų uždaryti bažnyčią ar panaikinti religinę bendruomenę, pakanka vietinės ateistų ta-

rybos skundo, jog religinė bendruomenė pažeidžia kulto įstatymus (35, 36 str.). Taigi religinė bendruomenė turi drebėti ne tik prieš pareigūnus, bet ir prieš vietinius ateistus. Nuostatų 35-sis straipsnis — tai Damoklo kardas, nuolat grėsmingai kabas virš tikinčiųjų galvų.

Normali padėtis būtų tada, jei religinės bendruomenės veikla būtų nutraukiama tik teismo keliu už įvykdytą sunkų nusikaltimą, o ne už antikonstitucinių Nuostatų nevykdymą.

37-44 straipsniai teigia, kad ir smulkiausias bažnyčios remontui reikalingas rajono vykdomojo komiteto leidimas, kad remonto metu, kuris gali tęstis ne vienerius metus, gali būti uždraustos pamaldos, kad vykdomieji komitetai, pasiremami savo atsiųstomis komisijomis, gali nutarti bažnyčią nugriauti. Visa tai suteikia ateistinei valdžiai plačias galimybes po remonto ar pastato senumo prie-danga atimti iš tikinčiųjų bažnyčias ir administraciniu būdu kovoti prieš tikėjimą. Tačiau Nuostatai nieko neužsimena, kad rajonų vykdomieji komitetai padėtų tikintiesiems, bent suteikiant bažnyčios remontams reikalingų medžiagų paskyras. Šiuo metu tiek organizacijos, tiek paskiri asmenys bijo prisidėti prie bažnyčių remonto, nes neoficialiai tai laikoma beveik anti-tarybine veikla.

(Bus daugiau)

PRADĖTAS LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

(atkelta iš 1 psl.)

Įeiseną žiūrėjo daugybė žmonių, o pačios eisenos ilgis buvo daugiau kaip pusės kilometro.

Padėtas vainikas, sugiedota Marija, Marija ir Lietuvos himnas, ir tada lietuviškoji grupė pasipylė po didmiesčio gatves.

Kongreso banketas Vakare įvyko kongreso balius, šokiai modernioje Kensington Townhall salėje. Susirinko arti tūkstančio. Čia buvo pasilinks-minta, pašokta, pasibūčiuliauta, kol vidurnakties gongas ir Angli-

jos tradicijos užbaigė šį pasirodymą.

Pamaldos

Liepos 15, sekmadienį, 2 v. popiet visi kongreso dalyviai bei Londono lietuviai rinkosi į Oratory didžiulę anglų bažnyčią, kurioje įvyko iškilmingos mišios. Trumpą įspūdingą pamokslą pasakė vysk. A. Deksnys. Giedėjo Volungės ir Montrealio Gintaras. Prieš mišias prof. dr. Vytenis Vasyliūnas davė trumpą vargonų koncertą.

P. Ganvytas

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ NEW YORKE

(atkelta iš 1 psl.)

užpuolikus įvarė į kampą ir pri-rėmė prie sienos. Kilo triukš-mas, nes vėliavų metaliniai galai daužėsi į sienas. Prie durų ar-čiau buvę žmonės visi atsuko ir stebėjo, kas čia dedasi. Kiti net bijojo, kad nebūtų įnešta kokios bombos.

Ieškojo policijos, bet jos niekur nebuvo. Kampe prispaustus išlaikė apie 10 minučių, kol atsirado policija.

Visus tris policija išsivedė. Du tuoj paleido, o trečią, kuris turėjo peilį, nusivežė į policijos įstaigą.

Po pamaldų policijos jau buvo daug prie katedros.

Vakare kai kurios radijo stotys paminėjo šį incidentą ir pasipiktino, kad taip negerbiama maldų namai, net pamaldų metu įsi-brauna su peiliais.

Minėjimas parke

Po pamaldų buvo Pavergtų Tautų paradas. Nešė vėliavas, transparentus su šūkiais, reikalaujančiais laisvės pavergtiesiems.

Centrinio parko muzikinė buvo Pavergtų Tautų savaitės programa. Scenoj susirinko daugybė vėliavų. Mitingą pradėjo Pavergtų Tautų komiteto pirmininkas Horst Ulrich, vokie-tis. Toliau vadovavo ukrainietė Dushnik. Pasakyta eilė kalbų. Gražią kalbą pasakė ukrainietis prof. Skalsky, kalbėjo ir amerikiečiai — Fernandez, Biaggi ir kiti. Paskui buvo tautiniai šokiai ir muzika. Šiai daliai vadovavo Frederick Tanner, estė.

Rengimo komitete dalyvavo ir trys lietuviai: Petras Ažuolas — N.Y. Alto atstovas, Peter Wytenus — antibolševikinis lygos atstovas, Helen Kulber — Lietuvos vyčių atstovė.

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Siuntinių bei kitais reikalais kreiptis tel. 268-1594, adresas: 69-40 Fleet St., Forest Hills, NY 11375.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antrad. 2-8 val. vak., šeštad. 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių par-duotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Balrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamas garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMININĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto daly.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLETT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, 821-6440. Salė vestuvėms bei pokyliams tor-tai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tor-tai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesoja-tės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Rezidencinės ir Komerinės Nuosavybės
Apartmentai • Kondominiumai • Nuomavimas

FLORIDA REAL ESTATE **Angelė E. Karnienė**
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

NAUJAUSIUS 1979 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7-8 v.v. 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

JAV Kunigų Vienybės Centro Valdyba svarsto jubiliejinio K. Vienybės seimo programą. Šiame sueina 70 metų nuo Kunigų Vienybės suorganizavimo. Susiorganizavo 1909 gegužės 7. Iš k. kun. V. Dabušis — išdininkas, kun. dr. Z. Smilga — pirmininkas, kun. J. Matutis — vicepirm., kun. K. Pugevičius — vicepirm., kun. V. Pikturna — sekretorius, kun. V. Zakaras — vicepirm., kun. V. Martinkus — vicepirm., kun. A. Kontautas — vicepirm. Jubiliejinis seimas įvyks spalio 2-3 Immaculata Retreat House, Willimantic, Conn.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metam \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Jaunimo kongresas

Šiomis dienomis Europoje vyksta IV-tas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas. Dalis posėdžių ir studijų vyks Anglijoje, kita dalis — Vokietijoje. Jaunimas suvažiuos iš visų laisvų kraštų, iš Prancūzijos, Italijos, Šveicarijos, Vokietijos ir pačios Anglijos. Atvyks ir iš užjūrio — JAV, Kanados, Pietų Amerikos kraštų, Australijos. Nebus atstovų tik iš pavergtos Lietuvos. Kraštui atstovaus neseniai vienokiu ar kitokiu būdu išvykę iš pavergtos Lietuvos ir atsiradę Vakaruose.

Tokie kongresai jau buvo Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoje, Pietų Amerikoje. Dabar perkeliama į Europą, kad galėtų daugiau jaunimo dalyvauti iš Europos ir kad kitų kraštų jaunimas turėtų progos apsilankyti Europoje, pamatyti jos senus miestus, kultūros paminklus. Toje europietiškoje atmosferoje ir susipažins visų kraštų lietuviškas jaunimas.

Kiekvienas jaunuolis atvyksta su dviem kalbom. Vieną moka gerai, o kitą — taip sau. Visi gerai moka gyvenamo krašto kalbą. Lietuvių kalba jau darosi lyg antrinė, bet tokiuose kongresuose ji pasidaro tarptautinė, nes dažnai kiti nemoka vokiškai, angliškai, ispaniškai, portugališkai. Turi griebtis lietuvių kalbos.

Čia ir glūdi pirmoji tokių kongresų reikšmė ir prasmė. Suvažinę iš visokiųjų kraštų, jie pamato, kokia svarbi ir brangi yra lietuvių kalba, kad reikia puoselėti tą kalbą.

Tie, kurie aukojo kongresui, vis klausė save ar kitus: o kokia gi prasmė tokių kongresų? Ar ne per daug lepiname savo jaunimą?

Taip yra, — jei nori gauti, turi ir pats duoti. Jei norime, kad jaunoji karta būtų didesnė ir pajėgesnė, reikia ją parodyti daug veiklos sričių.

Tokie kongresai ir atidengia lietuviškos veiklos nemažus laukus. Jaunimas pratinas pats prieš posėdžių tvarkos, reikalų sprendimo ir konkrečių uždavinių organizavimo. Tai tikra jaunimo mokykla.

Iš kiekvieno kongreso atsirado bent keli iškilūs jaunuoliai, kurie jau įsiliejo į mūsų visuomenę kaip veikėjai, vadai.

Dažnai gyvendamas nedidelėse kolonijose, nesueidamas daugiau jaunimo, jaunuolis auga nedrąsus, užguitas, galvoja, kad lietuvių tauta maža ir nereikšminga. O kai į kongresą suvažiuoja jaunimo tūkstančiai, auga ir drąsa, ir pasitikėjimas. Jau ima didžiulis, kad ir jis lietuvis, toks pat pajėgus ir garbingas, kaip ir kitų tautų jaunimas.

Kongresuose vieną iš pagrindinių klausimų sudaro pavergtos Lietuvos reikalai. Jaunimas yra įvedamas į tuos reikalus, nagrinėjami ir specifiniai uždaviniai, kaip jis galėtų konkrečiai padėti pavergtam kraštui. Tokiu būdu jau yra ugdomi Lietuvos nepriklausomybės šaukliai ir kovotojai. Jie ir grįžę skleis tas idėjas savo draugams.

Per tokį pasaulinį jaunimo kongresą plečiasi sampratos, plečiasi pasauliai ir reikalai. Auga viena lietuviška bendruomenė, viena išeiivia, kuri rūpinasi išlikti svetur.

Tad sveikiname IV-jo PLJ Kongreso rengėjus, vadus ir visą Kongresą. Linkime, kad kuo daugiau nuveiktų, kuo daugiau išmokyti seminaruose, studijų savaitėje, kad, atsinaujinę ir pasisėmę naujų žinių, grįžtų į savo kraštus ir ten išjudintų likusį jaunimą.

Linkime jaunimui daugiau aktyvumo, išmokti labiau pasiaukoti bendriems reikalams, praeiti pro materialistines pagundas ir visur ir visada pabrėžti savo tautinį idealizmą, savo neatšaukiamą žygį dėl Lietuvos laisvės ir žmogaus teisių visame pasaulyje.

Artėja vasaros atostogų metas. Visi planuoja, kur nors važiuoti ir ką nors pamatyti. Visiems, kurie keliaus Naujosios Anglijos keliais, būtina sustoti Putnamo seselių sodyboje ir apžiūrėti šalia jos esantį Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvą ALKĄ. Daugeliui ALKA yra girdėtas ir daugelio jau lankytas muzėjus. Ypatingai šiuo metu raginu aplankyti vyresniuosius, jaunas šeimas ir jaunimą, nes čia yra surinktas mūsų visų kultūrinis lobynas, su kuriuo turėtų susipažinti kiekvienas išeiivijos lietuvis ir lietuvi.

ALKOS steigėjas ALKOS steigėjas ir nuoseklus eksponatų rinkėjas yra prelatas Pranciškus Juras. Jis daugiau kaip 56 metus savo kunigystės gyvenimo pašventė šiam kilniam darbui. Prel. Juras, matydamas eksponatais perkrautą senąjį ALKOS pastatą, prieš 3 metus sukvietė bent 70 visoje Amerikoje lietuvių žinomų asmenų į ALKOS globos komitetą telkti lėšas priestatui statyti. ALKOS reikalais ir statybos projektu bei rūpesčiais rūpinasi di-

Alkos muziejuje juostų skyrius, po stiklu — lietuviška sodyba, viršuje — A. Tamošaitienės austas kilimas, kairėje dail. K. Žoromskio paveikslas. Ekspонатus apžiūri prel. Pr. Jūras, Alkos muziejaus steigėjas.

APLANKYKIME IR PAŽINKIME ALKĄ

Lilė Milukienė

rektoriatu valdyba, kuri susideda iš įvairių sričių profesionalų. Jie aukoja savo žinias ir laiką, kad šis mum visiem svarbus darbas būtų įvykdytas.

ALKOS pastatai

Senasis ALKOS pastatas, baigias antrąjį amžiaus dešimtmetį, yra 2400 kv. pėdų ploto. Dabartinis priestatas yra 40 pėdų ilgio ir 80 pėdų pločio, su tokio pat dydžio rūsiu, viduje sujungtas su senuoju. Viso sudaro 8800 kv. pėdų naudojamo grindų ploto. Senajame pastate liks biblioteka ir skaitykla. Pagrindiniame naujojo pastato aukšte bus įruožta rodinių salė, o rūsyje archyvai. Pastatai yra apsaugoti nuo ugnies, o rūsys — nuo ugnies ir vandens. Tik reikia lėšų visiem planam įvykdyti.

ALKOS reikšmė

ALKOS muzėjus-archyvas yra žinomas ne tik Amerikoje, bet ir kituose kraštuose bei universitetuose. Smithsonian Institutas Washingtono mini ALKĄ savo leidiniuose, kaip "reference". Apie šį muzėjų žino ir Lietuvoje. Association for the Advancement of Baltic Studies—AABS, Baltijos tautų mokslininkų sukurta draugija, yra nurodžiusi ALKĄ, kaip turinčią medžiagos įvairiom liuanistinėm ir istorinėm studijom.

Visą medžiagą sukatalogavus ir sutvarkius, bus galima laukti ir daug daugiau rimto dėmesio iš besidomiančių mokslininkų ar naujų doktoratų siekiančių studentų. Svarbiausia, kad tai yra mūsų tautos kultūrinis palikimas. Gerai sutvarkytas, jis gali tarnauti daugeliui generacijų. Todėl ALKOS reikšmė yra labai didelė ir istoriškai neįvertinama.

Remkime ALKĄ

ALKĄ yra priversta vėl kreiptis į visus lietuvius, net ir tuos, kurie jau yra ALKĄ parėmę,

SUSITIKIM
PUTNAME

Nekūrenama ugnis gėsta — visi tai žinom. Lietuvių diena, susitikimo šventė, piknikas, ar kuo nors kitu pavadintume tą dieną liepos mėnesį Putnamo seselių sodyboje, yra mum toji ugnis, kurią mes kūrenam. Ugnis, kuri mus apgaubia tėvynės šiluma ir neleidžia atšalti. Ten susitikę savo artimuosius, kurių per metus niekur kitur nematom, sušylam dvasiškai. Iš Putnamo parsivežti malonūs išpuodžiai ilgai mus šildo.

Nė vienas negalim paneigti, kad benzino reikalai gana komplikuoti. Bet... jo yra! Jei ir upėmis benzinas tekėtų, o mes noro neturėtume, seselių gražioji sodyba pasiliktų tuščia. Kelionės autobusais, daug padės. Pilnos automatinės (ne pus-tuštės) nemažą skaičių taip pat atveš. Tik paplanuokim, ir visi norintieji galės šventėj dalyvauti. Džiaukimės ir naudokimės tuo, ką dar turim.

Šių metų lietuvių susitikimo šventė liepos 22, be įprastos programos, dalyvauti pasižadėjo Europos lietuvių vyskupas Antanas Deksnys.

Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos seserys ir jų rėm-

jai padėti piniginėmis aukomis. Naujasis priestatas jau yra baigtas, bet dar laukia kiti darbai: šildymo sistemos įvedimas, kuriai bus naudojama alyva (tankai jau žemėje), apšvietimo sutvarkymas, patalpų išdažymas, grindų padengimas, aplinkos apie priestatą sutvarkymas.

Šiem darbam užbaigti reikia bent 10,000 dol., muzėjaus-archyvo vidaus įrengimas, sutvarkymas, katalogavimas ir galutinis užbaigimas pareikalaus dar apie \$100,000 dol. Visi direktoriato talkininkai dirba nemokamai. Jie aukoja savo profesines žinias ir brangų laiką; todėl mūsų visų pareiga yra jiems talkinti ir finansškai remti, kad šis ALKOS muzėjus-archyvas būtų kuo greičiau užbaigtas.

Kviečiu visus ALKĄ aplankyti, pamatyti joje sutelktą mum labai brangų kultūrinį lobį ir palikti auką.

Visi tie, kurie greitai laiku ALKOS aplankyti negali, prašomi siųsti savo reikšmingą auką adresu: ALKA, P.O. Box 608, Putnam, Conn. 06260.

jų centro valdyba kviečia visus lietuvius ir draugus atvykti, pasimelsti, pasidžiaugti ir pabendrauti. Iki mielo pasimatymo gražioji lietuviškoji Putnamo sodyboj!

Albina Lipčienė

POETO
BERNARDO
BRAZDŽIONIO
FILMAS

Lietuvių Foto Archyvas, vadovaujamas Algimanto Kezio, SJ, tarp kitų didžiųjų kultūrinių, nori įdomaus filmo forma įamžinti ir poeto B. Brazdžionio gyvenimą, vietą ir būdą, jo minčių ir kūrybos pasaulį. Californijos lietuviai (Liet. Bendruomenės Vakarų apygarda) ryžtasi pradėti intensyviai telkti lėšas filmo išlaidom padengti; viso laisvojo pasaulio lietuviai kviečiami padėti.

Poeto B. Brazdžionio filmui aukas siųsti šiuo adresu: Mr. A. Adomėnas, 841-6-St., Apt. A, Santa Monica, Calif. 90403, telefonas 213 451-0638.

Visi laikraščiai prašomi šį skelbimą persispausdinti.

NELLO
VIAN

ŠV. ANTANAS PADUVIETIS

— IŠVERTĖ ANTANAS VAIČIULAITIS

5

Dono Martyno, karaliaus riterio, viltys žlugo. Mylinti ir karšta Fernandezo širdis buvo draskyta draskoma. Sudie senajam tėvui namui, sudie laimingiems vaikystės ir jaunystės atsiminimams, mieliems ir taip pažįstamiems veidams, sudie šaunioms ir meiloms kautynių ir meilės svajonėms...

Mokytojas eina pro šalį. Jisai šaukia į save...

TREČIAS SKYRIUS

Jaunystė vienuolyne

Iš vienuolio kambarėlio, pro siaurą langą, atsivėrė nuostabus vaizdas. Ant banguojančių kalnelių augo sidabralapiai alyvmedžiai. Tolyje skendėjo kalnai melsvuose ūkuose. Sen ten kyšojo tamiesni kuokštai — buvo tai ažuolai. Žemai, slėnyje, plati upė vingiavo į marias, visai išsisukinėdama, o tenai mėlynavo bekrastis horizontas. Gretimais, skaidrioje erdvėje, stovėjo

ant kalvos Lisabona, visa baltutėlė!

Iš savo aukštumos Fernandezas stebėjo žmonių pasaulį. Gražus buvo tasai pasaulis, bet jam geriau tiko tylus vienuolynas, kurio arkadas ramstė liaunos arabų kolonos ir kur kvepėjo rožės, vešėjusios mažame, žolėtame sklypelyje aplinkui šulinį. Apsivilkęs ilgu, baltu abitu, jis mėgo mąstyti apie naują savo gyvenimą, apie tą šventumo viršūnę, į kurią Dievui pasiaukojęs žmogus privalo tolydžio žvelgti. Jis mąstė apie psalmių žodžius, bažnyčioj giedamus, apie pamokymus, kuriuos skaitydavo tai savaitei nusikirtas vienuolis. Į vienuolio gyvenimą jisai puolėsi tuo pačiu užsidegimu, kaip jo protėviai didžiūnai į mūšį. Nebuvo išblėsusios aistros, kurios kartais dar verda po atsiskyrelio drabužiu. Bet geležinė valia jas pažabojo ir apmalšino, o gyvieji malonės vandenys gesino tą ugnį. Jo būdas, toks vienalytis iš prigimties ir iš išdidios genties, sunkiai pa-

silaužė pasiaukojimui ir klusnumui. Vienok Fernandezas pajuto tam tikrą smagumą kantis už dvasią prieš maistaujantį kūną ir iš senosios prigimties akmens iškalti naują žmogų. Bega liniai malonės ir dieviškosios meilės pasauliai atsivėrė jam ir užplūdo jį netikėtais malonumais.

Būdamas kilnios širdies ir užgrūdintos sielos, Fernandezas stojo į vienuolinio gyvenimo kelią, pasiryžęs juo eiti ligi galo. Už vienuolyno mūrų kiti gali pasaulio atsisakyti be kovos, blankiai. Savimyla esti taip gliai įsišaknijusi žmogui, kad ji gali prisiveržti ir pro atgailos abitą. Tik budrus heroizmas gali ją susekti ir kovoti su gudriomis jos apraiškomis. Fernandezas suprato, kad jei nori pasiekti šventumo ir jame išlikti turi išsiskirti iš paprasto gyvenimo, sutikti su kančiomis ir nepritekėliais. Tai nesiliaujanti kova tarp savimylės ir valios, kurią nušvietė malonė. Tai nuolatinis dvasios karas su žemesniaja prigimtimi. Fernandezas apsisprendė, ką pasirinkti.

Nuo tada pradeda ryškėti dvasinis jo veidas. Jame karšta širdis jungiasi su tvirta tobulybės valia. Jisai nepasotinamai troško protu perprasti Dievo paslaptis, kad tą pažinimą galėtų paversti meile.

Pirmaisiais vienuolyno metais jį pradėjo vilioti mokslas. Ne veltui jisai buvo stojęs ordinar, kurio regula buvo įkvėpta šv.

Augustino, didžiojo Bažnyčios daktaro. Vienok jo dienos švento Vincento vienuolyne pirmiausia buvo religinio augimo laikas.

Vis dėlto jaunasis vienuolis dar nesijautė visiškai atitrūkęs nuo visų pasaulio saitų. Iš savo kambarėlio jis rėgėjo Lisaboną ir šio miesto namus išmargintus gyvomis spalvomis. Jis įžiūrėjo savo šeimos rūmus, laimingos vaikystės lizdą, o toliau savo bičiulių palocius, raudonus nuo saulės spindulių. Donas Martynas su Marija dažnai atkurdavo siaurais kalvos takeliais; ligi vienuolyno atlipdavo ir buvusių jo draugų linksmi būreliai, atsinešdami pasaulio tuštybių aidus. Fernandezas bičiuliai, jo neteke, nenuleido rankų. Kai dar prisidėdavo prie jų nerimtų pramogų, jisai buvo jų būrio centras, toks ištikimas, mandagus ir malonus. Tebeviliojo ir dabar tos žavios savybės, kuriomis anie jaunuoliai gėrėjosi. Jie jam pasakojo apie šaunias vestuves ir apie ištaigias grumtynes. Betgi Fernandezui tie dalykai atrodė beverčiai ir tušti. Aukštakilmiai jo draugai nenumanė, koks tarpas juos skiria nuo buvusio jų pramogų dalyvio. Gal jie vylessi atitraukti jį nuo to, ką jie vadino pamišimu. Iš tiesų tai pamišimas: pamišimas Kristui.

Į naujoko kambarėlį vėjas, dvelkdamas per Lisabonos kalnelius, atpūsdavo švelnų kvepėjimą... Fernandezas suprato,

kad gimtoji žemė tūkstančiais ryšių jį tebetraukia prie viso, ką jis buvo palikęs. Evangelija rode jam, kaip gali tapti vertu Kristaus. Jis pasiryžo anuos ryšius nukirsti dviašmeniu kardu: neapykanta ir meile. Buvo tai pasaulio neapykanta ir Dievo meilė, dvi stipriausios krikščioniškojo gyvenimo jėgos. Šis žygis, įvykdytas jaunikačio, kurį tobulybė buvo pakeitusi, kalba apie tą didvyrišką valią, kuria jisai nuo tada siekė Dievo karalystės.

Vieną dieną jisai atėjo pas viršininką, garbingąjį Gonsalvą Mendežą, iš kurio jis buvo priėmęs vienuolio abitą. Puolęs prieš aną ant žemės, su gelima širdimi, kad vėl reikės skirtis, jis maldavo perkeliamas į kitą vietą. Jis prašėsi išsiunčiamas toli nuo gimtinio miesto, kur jis išaugo, kadangi dabar, paėmęs į savo ranka žagrę, jisai troško savo vagą išarti neatsigreždamas ir nežvelgdamas atgal.

Jam buvo liepta keltis į Koimbrą, į Švento Kryžiaus abatiją, kuriai priklausė ir švento Vincento vienuolynas.

Fernandezas paliko vietas, kur buvo gimęs. Jo širdis vaitojo, tačiau Dievo džiaugsmas buvo užplūdęs jo sielą. Aišku, jisai pėsčias perėjo puikų Estramadūros kraštą sykiu su kuriuo kitu vienuoliu. Kelionėj juodu kalbėjo per maldas ir mintimi prisidėjo prie psalmių, kurias giedant šią valandą skambėjo bažnyčia, jau

(Bus daugiau)

DISNEY ŠALYJE SUTIKOME PREZIDENTĄ LINCOLNĄ

Kelionė į Californiją (16)

Buvo saulėta diena. Nekaršta. Vienas malonumas tokiom dienom keliauti. Mane pasiėmė prel. Jonas Kučingis, tos parapijos klebonas, pažįstamas dar net iš Lietuvos, iš Telsių laikų, kai jis ten buvo mokyklų kapelionu.

Pasukome į garsųjį Disneyland. Tai pramogų parkas, kuris sutraukia nepaprastai daug publikos.

Palikę mašiną parkinimo lauke, atsidūrėm prie kasos. Viskas taip sutvarkyta, kad būtų greitai, patogu ir paprasta. Bet kainos tai didelės. Viskas — brangu. Nusiperki knygytes bi-lietų. Iš jų vėliau ir išplėšia vieną, du lapus, kai nori ką pamatyti.

Disney buvo puikus žmogus, įvedęs pieštinius filmus, sukūręs gražius charakterius — pe-liukus, ančiukus. Susikrovė tur-tus ir panoro tai su kitais pasi-dalyti. Jis yra šio parko įkūrėjas. Dabar parkas pats išsilaiko, nes per jį pereina dešimtys tūkstančių per dieną. Čia tūkstančiai darbininkų gauna sau dar-bą. O turistam, mokykliniam jaunimui tai sudaro, didelę pra-mogą aplankyti parką ir daug patirti.

Labai švaru

Pirmiausia krinta į akis tai di-delė švara. Visur nušluota, nu-valyta. Viskas naujai nudažyta, visur žydi gėlės. Tokią švarą pa-laikyti nėra taip lentva, kai tiek žmonių plaukte plaukia gatvė-mis. Jie rūko, valgo saldainius, šokoladus, mēto popierėlius, o vis dėlto švaru.

Ta švara ir visas nudažymas labai gerai nuteikia. Pasijauti

lyg kokiame šventiškame mieste. Štai ir orkestras groja. Puikus, uniformuotas orkestras. Pasigirsta pravažiuojančių trau-kinių signalai. Kavinaitės, ali-nės, tarnų spalvingi drabužiai, patarnautojų restorane, reklamų šviesos.

Prezidentas Lincolnas kalba

Yra tokių paviljonų, kur nieko nereikia mokėti. Bene toks vienas buvo Abraomo Lincoln pa-gerbimas. Patenki į salę, pasi-junti kaip tikrame teatre. Kėdės. Uždanga nuleista. Kai uždanga pakyla, matai sceną. Scenoje sėdi stambus vyriškis. Pamažu ryškėja, ir atpažįsti — Abraomas Lincolnas, garsusis Amerikos prezidentas.

Už jo nugaros matosi Kapito-lijus. Jis pamažu atsistoja ir kal-ba, net rankas judina, galvą su-kioja. Visa padaryta labai natū-raliai, atrodo, kad tikras žmogus ten stovėtų, o ten yra padaryta elektroninė mašina, kuri atlieka visus judesius.

Jis pasako kalbą, paskui vėl atsisėda. Už jo nugaros esąs fonas keičiasi, keičias ir šviesos. Baigiama įspūdingai, kai gilumoje išsiskleidžia didelė Ameri-kos vėliava.

Pradžioje rodo pieštinius, kurie vaizduoja jo gimtus namus, jo tėvus, jo šeimos istoriją. Pieši-niai spalvoti, tekstas gerai įkal-bėtas.

Apskritai programa maloni ir gerai nuteikianti.

Kelionė per Ameriką

Kitoje salėje yra suorganizuo-tas 360 laipsnių ekranas. Čia ro-

doma kelionė per Ameriką. Pra-džioje reikia palaukti salėje, kur yra iškabintos visų Ameri-kos valstijų vėliavos. Jas atskirai kiekvieną paaiškina. Ypač jau-niems tai įspūdinga, nes visi pa-mato Amerikos įvairumą ir di-dingumą.

Paskui patenkama į apskritą salę. Visi stovi ir žvalgosi į vi-sas puses. Pasijunti lyg būtum gamtoje, kur gali žvalgytis aplin-kui. Viską matai.

Štai New Yorko vaizdai. Lai-vas plaukia į Laisvės statulą. Nu-filmuota visa panorama. Atrodo, kad pats esi laive ir net su laivu supies. Gali atsigręžti ir pažiū-rėti į Brooklyno pusę.

West Point karo akademi-jos aikštė. Žygiuoja kadetai. At-rodo, kad esi atvykęs pas juos į svečius, stebi jų paradą. Labai įspūdingi Naujosios Anglijos miesteliai rudenį. Kokios spal-vos, gatvėlės, žmonės, gyvuliai, bandos, mašinos.

Philadelphijos miestas, Lais-vės varpas, salė, kur buvo pasi-rašyta nepriklausomybės paskel-bimas. Visa čia pat, taip aiškiai matoma. Washingtono gatvės, didieji rūmai, parkai. Centrinė Amerika. Labai įspūdingi kal-nai, parkai, kalnų tarpkeliai. Na ir Vakarų pajūrio vaizdai.

Programa daugiau pedagogi-nė, pritaikyta jaunimui, kad jis pažintų šį didelį kraštą. Bet ge-ra ir vyresniesiems pasižvalgy-ti po visokius miestus, kraštus. Tikrai įdomu.

Senam traukinį

Čia pat važiuoja senoviškas skautas traukinukas. Pastatytos stotys, peronai. Skambina varpu, traukinį išleidžia, pasitinka. Traukinys sušvilpia, nes jis garu varomas.

Keliavome ir tuo traukiniu. Mažos stotelės viršum stogų, įlipa keleiviai, išlipa. Grūdas

vaikai. Yra ir tunelis, kuris pri-mena didžiųjų kalnų ilgus tune-lius.

Moderniuoju traukiniu

Per visą parką raitosi linija, kuria eina modernusis ateities kabantis traukinys. Keliavom ir juo. Tai vienas bėgis. Ant jo už-sikabina ratai, ir taip važiuoja kabantis vagonėlis. Parodo visas parko naujoves. Pamatai net ir Alpių dirbtinius kalnus.

Kelionė į džiungles

Ėjome pro šalį, kur girdėjo-si laukinė būgnų muzika, klyka-vimai. Šiaudiniai stogai, ietys, aukšti išmarginti stulpai. Kažko-kia egzotika. Ten sėdi i laive-lį ir plauki į džiunglių kraštus.

Reikėjo laukti eilės, kol at-plaukė laivelis. Tuoj pasigriebė mus ir nuvežė į visokiausių siaubūnų bei pasakų kraštus. Ką šioj kelionėj matai, viskas yra dirbtina, bet padaryta taip, tary-tum būtų gyva. Iš vandens iš-lenda didžiuliai krokodilai ir iš-skečia baisesius nasrus. Pasirodo raganosiai, hipopotamai, dramb-liai švirksčia vandenį, liūtai, tig-rai, panteros, smaugliai, laukinių žmonių kaimai, kur muša būg-nus. Pilna visokiausių baiseny-bių, jaudinančių dalykų. Prave-ža net pro krioklį, kur vanduo bėga per tavo galvą.

Vaikai tai klykia, tai šaukia.

Gražioji vaikų daina

Pasaulinėje parodoje New Yorke 1964-65 Disney buvo su-kūręs panašų paviljoną, kur buvo dainuojama ta pati daina — "It is a small world". Tas pats padaryta ir čia, tik daug dides-niame maste. Iš lauko tas stati-nys atrodo kaip pasakų pilis, su-kasi visokie ratai, mėnuliai, sau-lės.

Sėdi į laivelį ir imi plaukti. Upelis, kuris neša laivelį, labai vingiuotas, sukasi ir lukasi. Kiekviename postūkyje vis atsi-skleidžia naujus vaizdus. Čia Amerikos vaikai, čia Kanados, eskimai, japonai, kiniečiai, in-dai, arabai, italai, ispanai, olandai, vokiečiai, rusai. Tai šoka, tai dainuoja ir groja vis tą pačią melodiją. Kartoja ir kartoja.

Tikrai — pasaulis mažas, kai jis sujungtas draugyste, bičiulyste ir meile visiems. Tai ir norėjo parodyti šio namo kūrėjas Dis-ney — meilę žmogui, vaikui ir gamtai.

Kai išeini iš tokių paviljonų, visada yra truputį liūdna. Grįž-ta visokiausi prisiminimai apie lankytas panašias vietas, pris-i-mena ir tavo žmogiškoji nedalia, nusivylimai ir liūdesiai, o ausy-se girdi vis tą pačią linksmą melodiją apie mažąjį pasaulį. Bet gyvenime yra didelis pasau-lis, be tos džiaugsmingos muzi-kos, su girgždančiais ratais, pavydu, pykčiu, draugystės pa-niekinimu. O norėtum, kad jis būtų draugiškas, kaip ir anie be-sisuką, bešoką vaikai.

Kanklių muzikos mokytoja O. Mikulskienė su jos kanklia-vimo studijos mokinėmis. Nuotr. V. Bacevičiaus

Lietuvos vyčių 66-tas seimas

Nebetoli jau rugpjūčio 16-19 dienos, kada į Chicagą iš visų Amerikos kampų suvažiuos Lie-tuvos vyčiai ir sustos Radisson viešbutyje, kur vyks 66-tasis vy-čių seimas.

Čikagiškiai tuo tarpu dirba iš-sijusę. Birželio 19 jie vėl susi-rinko tartis. Algirdas Brazis, Ire-na Sankutė, kun. Antanas Zaka-rauskas, Aldona Brazienė, Harry ir Emilija Petraičiai, Pau-lius Binkus, Jeronimas Jankus, Estelle Rogers, Prudencija Bič-kienė, Emilija Pakalniškienė, Eduardas Krivickas, Pranas Švelnis, Eleonora Laurin, Vin-cas Samoška, Faustas ir Teresė Strolis, Monika Kasper, Geral-dina Mack, Geraldina Mocku-vienė, Klemensas Vidžius. Šie žmonės rūpinasi, dirba ir daž-nai susirenka pasitarti.

Pasitarime ilgiau buvo susto-ta prie programos knygos. Ji yra svarbi, turės padengti seimo išlaidas. Lietuviai prekybinin-kai ir organizacijos yra prašomi paremti vyčius, kai aplankys juos vyčiai su aukų lapu. Prašo-mi jie įdėti savo prekybos ar or-ganizacijos vardą į vyčių seimo programos knygą. Ją skaitys iš-visos Amerikos suvažiuavę vyčiai, bus puiki reklama.

Jau priimamas ir seimo regist-

Prel. J. Kučingis pažiūri į laik-rodį ir sako:

— Važiuojame kitur. Jau pats laikas!

Užteks šio pramogų parko. At-sisveikiname orkestrus, vėliavė-lės, kavinaites, barus, bankus, vežimėlius, traukinius ir keltu-jus, ateities miestus ir keliones į planetas. Prezidentui Lincol-nui tariame sudie. Tegu jis kalba ir moko visus tų gerų dalykų apie žmogų ir šį kraštą. Atsi-sveikiname traukinėliu ir tuos linksmus veidus languose.

Išeidami išsinešame pakilią nuotaiką, išiname labiau supratę mūsų buitį ir labiau pamilę žmogų.

Važiuojame. (p.j.)

(Bus daugiau)

“La Boheme” operos pastatymas

Los Angeles Lietuvių atarpė

1896 Torino mieste, Italijoje, pirmą kartą buvo pastatyta “La Boheme” opera. Tai buvo Giacomo Puccini ketvirta opera, po kurios pastatymo jis tuoj iš-kilo į pirmaujančių modernių kompozitorių eiles. Po to “La Boheme” su dideliu pasisekimu buvo pastatyta Londone 1897 ir New Yorke 1898. Ir šių die-nų operų repertuaruose “La Bo-heme” yra pirmaujančiose vie-tose. Kiek muzika yra žavi, pa-traukli, žaisminga, vietomis net ugninga, tiek siužetas yra realus, gyvenimiškas, liūdnas, net tragiškas.

“La Boheme” libretas buvo parašytas pagal Murgerio “Bo-hemiškus kelius”. Jis iškelia jaunųjų studentų gyvenimą, pa-rodydamas jų džiaugsmus bei kančias tikros ir nemirštančios meilės išgyvenimuose. Kara-liaus Liudviko Pilypo laikais Paryžių gyvenimas nebuvo pa-lankus jauniem, dar nežino-miems poetam, dailininkam, filo-sofam, muzikam, rašytojam. Jų skurdas ir kasdieniniai materia-liniai trūkumai jaučiami visoj operoj, suteikdami šiam kūriniaiui savotišką boheminio gyvenimo charakterį. Tokioj skurdžioj ap-linkoj vieną šaltą Kūčių pavakarę susipažįsta poetas Rodolfo ir r a n k d a r b i ū išsiuvinėtoja Mimi. Jų meilė pražysta ir, džiaugsmų bei skausmų apsup-ta, auga ir stiprėja, kol tampa nuskinta negailestingos mirties rankos.

Ši keturių aktų opera buvo sėkmingai pastatyta birželio 3 Immaculate Heart kolegijos sa-lėj, Los Angeles, Calif. Ją pa-statė Tarptautinis Operos An-samblis. Pastatyme dalyvavo ei-lė lietuvių. Opera buvo šiltai sutikta klausytojų. Didelės ovacijos liudijo aukštą, menišką pastatymo lygį.

Du pirmieji aktai yra gyvi, linksmi, spindį nerūpestingumu, drąsumu, judrumu. Ypač antra-jame akte žėri smagi švenčių nuotaika, užmaskuodama jau-nųjų bohemos draugų vargus ir kasdieninius trūkumus. Čia mo-terys, vaikai ir kareiviai, gerai at-likdami savo sceninius uždavi-

nus, padaro šį pastatymą įdo-mų ir įvairų. Spalvingos dekora-cijos, charakteringi kostiumai, gerai paruoštos scenos, gyva muzika ir žavus dainavimas iš-kelia ir pabrėžia šio kūrinio kul-minacinį linksmybių tašką. Juo labiau, kad du paskutiniai ak-tai rodo bohemos draugų nesuti-kimus, skausmus, liūdesį ir net mirties negailestingumą.

Šios operos pastatyme ypatin-gai iš kitų išsiskyrė savo geru dainavimu, dideliu vaidmeniu supratimu, muzikiniu subren-dimu, gera dikcija ir profesio-nalaus lygio rolių atlikimu so-listai Birutė Dabšienė (Mimi), Robin Reed (Rodolfo) ir Silvio Barto (Marcello). Birutė Dabšienė ypatingai sugebėjo sukurti ir perduoti neturtingos, ser-gančios, bet kartu žavios švel-nios merginos rolę. Puiki balso kontrolė (ypač trečiame akte), laisvumas, švari intonacija, mu-zikalumas, geros aukštos gaidos bei įdomiai gauti niuansai piano ir forte muzikinių frazių formoj solistei užtikrino primadonos vardą. Robin Reed, vos 26 metų tenoras, sukūręs ir atlikęs jau net kelias žymesnes operų roles, efektingai pasirodė Rodol-fo rolėj. Silvio Barto, turėdamas didelį patyrimą televizijoje, kon-certuose ir operos veikalo pastatymuose, patraukė klausytojus įdomiai atliktu Marcello vaidmeniu.

Kiek silpnesnė savo rolėj bu-vo Musetta (Angelique Mari-Eli-se). Gražus, stiprus lyrinis sop-ranas parodo didelę jėgą, bet kartu ir liudija muzikinio su-brendimo ir technikos trūkumą. Mažesnėse rolėse gerai pasirodė ir operos pastatymą pajavirino šie solistai: Schaunard (Herbert Ware), Colline (William Hamil-ton), Benoit (Robert Milewski), Alcindor (Ektor Carranza) ir Par-pignol (John Profant).

Opera buvo atlikta italų kalba. Jos metu buvo sukamas filmas.

Operą palydėjo 30 asmenų or-kestras. Jame dalyvavo pianistė Raimonda Apeikytė. Įvairių re-peticijų metu ji labai padėjo so-listam ir choristam. Operą diri-

gavo patyręs ir gabus muzikas R. Lessing. Muzikiniaiis paruošimai rūpinosi dr. Nandor F. Domokos, plačiai išsilavinęs operos veikalo pastatymuose.

Gaustis sveikinimai, žinoma, atitenka režisoriui Algirdui Že-maitaičiui, kuris sugebėjo šį pa-statymą padaryti įdomų ir tei-kiantį daug žavesio. Kai kurios “La Boheme” scenos gali būti nuobodžios ir neįdomios, jei ne-būtų svarbiausios sceninės cha-rakteristikos. Rež. Žemaitis su-gebėjo padaryti atskirus veiks-mus tobulus ir autentiškus. Ko-miškos ir linksmos arba liūdno-s ir net tragiškos sceninės vietos buvo įdomiai ir įvairiai sukur-tos ir perduotos. Visoj operoj buvo matomas vieningas veiks-mų plaukimas, kuris neabejoti-nai buvo gausus ir talentingo re-žisoriaus nuopelnas.

Prie operos sėkmingo pastaty-mo daug prisidėjo dailininkas P. Jasiukonis. Charakteringos, įdo-mios dekoracijos puošė sceną, praturtindamos ir gražindamos šio muzikinio veikalo prezen-taciją. Tai ne pirmas kartas, kad sumanus dailininkas P. Jasiuko-nis pristato žiūrovam tikrai aukš-to lygio dekoracijas.

Be suminėtyjų, operos pastaty-me dalyvavo eilė kitų lietuvių, net mūsų jaunimas. Viena iš mo-tinų buvo Regina Kungienė. Ni-da Brinkis, Linas Brinkis, Dai-nius Petronis, Gailė Radvenis ir Tauras Radvenis dalyvavo vaikų chore, o kareiviais buvo Tadas Dabšys ir Tadas Vizgirda. At-sakingą ir sunkų administracinį darbą atliko Rimas Vizgirda.

Malonu paminėti, kad šiuo metu ansamblio nariai jau ruošia naują operos pastatymą — Ver-di “La Traviata”. Pagrindinę Violetos rolę atliks solistė Birutė Dabšienė. Tuo tarpu su “La Boheme” operos prezentacija visas ansamblis yra pakviestas į-vairiom gastrolem. Šiam šauniam Tarptautinės Operos Ansambliui nuoširdžiai linkim daug sėkmės. Jų keliai tebūna nukloti ovacijomis, gėlėmis ir pasisekimu!

Albina Gedminienė-Uknevičiūtė

BALTIC HOLIDAYS COME TO LITHUANIA IN 1979

JOIN US AND FULFILL A DREAM THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES

CONTACT: JONAS ADOMENAS, TOUR MANAGER

COST

DEPART	RETURN	GROUP 30	G.I.T.	CITIES AND NIGHTS
June 26 July 04	July 10 July 19	\$1249.00(Super apex fare) \$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3 Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
July 24 Aug. 08	Aug. 07 Aug. 24	\$1249.00 (Super apex fare) \$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Rome 5, Moscow 3 Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
Aug. 21	Sept. 05	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3, Copenhagen 1
Sept. 06 Sept. 20 Oct. 15	Sept. 15 Sept. 29 Oct. 25	\$849.00 (Group 30 fare) \$849.00 \$779.00 \$849.00		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1 Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1 Vilnius 5, Warsaw 2

TOURS INCLUDE FULL DAY EXCURSION TO KAUNAS AND HALF DAY TRIP TO TRAKAI

TRANS INTERNATIONAL TOURS, LTD.

ONE SUTTER STREET
SAN FRANCISCO, CALIF. 94104
415 391-6185

TRANS INTERNATIONAL TOURS, LTD.

535 Fifth Avenue
New York, N.Y. 10017
212 697 7257

Group 30 fare must have 30 or more participants

ŽVILGSNIS Į DAILĘ IR KONCERTAS

Lit. Instituto suvažiavimas K. Židiny (4)

Šeštadienio, gegužės 26, pasikaitų ciklą baigė dail. Viktoras Vizgirda. Jis kalbėjo tema — "Lietuvos dailės vingiai Vilniuje". Visą paskaita buvo skaidrių rodymas.

Dail. V. Vizgirda daug dėmesio skiria skaidrių geram paruošimui. Jis pats gerai fotografuoja. Lankydamas Lietuvą, turėjo progos susieiti su dailininkais, pažinti jų kūrybą ir išfotografuoti. Dalį skaidrių fotografavo iš knygų. Ir čia darbą atliko rūpestingai, niekur nepalikto baltų popieriaus vietų. Visos skaidrės spalvotos.

Techniškas skaidrių rodymas buvo tiesiog tobulus. Pirmiausia ant sienos pakabino didelį ekraną. Tai buvo drobė. Tad visi vaizdai buvo dideli. Projektorių iškelė taip, kad objektyvas būtų ekrano centre. Taip rodant nebuvo jokios abiracijos.

Jis turi pasigaminę komandos lentą. Tą lentą pasidėda ant staliuko ir prisijungia prie elektros ir prie projektoriaus. Įtaisyta mažą lemputę, kuri apšviečia jo rankraštį. Surašyta viskas ant atskirų lapelių. Paima tokį lapelį, skaito jį prie lemputės ir drauge paspaudžia projektoriaus kontrolinį mygtuką. Viskas tiksliai subalansuota ir parodyta. Kai pasibaigė viena karuselė, jis turi lemputę ir prie projektoriaus, kad nereikėtų įjungti salės didžiųjų šviesų.

Pradžioje prelegentui šviesminė senąją Vilniaus dailės mokyklą. Prie Vilniaus universiteto buvo dailės katedra. Jos steigėju buvo dailininkas Pranciškus Smuglevičius. 19 amžiaus pradžioje Vilniuje buvo gana daug dailininkų, buvo gyvas dailės judėjimas.

Po trumpo pasižvalgymo po senus laikus, dail. V. Vizgirda perėjo į dabartį, rodė dabarties įvairius dailininkus, jų darbus tiksliai ir vykusiai apibūdino, kas jiems charakteringa, kaip jie vystosi ir ko siekia.

Visą susumavęs, iš parodytų skaidrių matėsi lietuvių dailininkų kūrybinė jėga, jos vitališkumas, veržlumas, ieškojimas

laisvės, sąlyčio su Vakarų menu.

Kai prisimeni Stalino laikų sunkų ir niūrų socialistinį realizmą, dabar tiesiog nustembi, kaip toli jų nueita. Jau sutinkame labai įdomių apraiškų skulptūroje, tapyboje, grafikoje. Atsipalaiduojama nuo nuogo realizmo ir vystomas modernus simbolizmas.

Suvažiavimo pokylis

Tą šeštadienio vakarą įvyko Lituanistikos Instituto banketas. Gaila, kad žmonių atsilankė mažokai. Banketas buvo surištas su koncertu.

Pradžioje, publikai sėdint prie stalų, buvo koncertinė dalis. Pianistė **Dalia Sakaitė** vienu išėjimu paskambino: Chopino nokturną, A. Kačanausko — Siuntė mane motinėle, Čiurlionio — Lakutingala ir du preliudus, Strauso valsą. Paskambino puikiai, ypač įspūdingas ir nuotaikingas buvo A. Kačanausko — Siuntė mane motinėle.

Aktorius **Vitalis Žukauskas**, humoristas, pažėrė pluoštą juokų, kurių dalis buvo surišta ir su akademiniu gyvenimu. Pabaigai jis atliko "Carmen" operą. Pasakojo, dainavo, vaidino ir sutraukia atliko visą operos turinį.

Įteikiama premija

Tuoju po koncertinės programos buvo įteikta premija skulptorei **Elenai Kepalaitei**. Kaip žinome, LB Kultūros Taryba organizuoja premijas už dailę. Premijos mecenatas — Lietuvių Fondas. Praeitų metų dailės premija buvo paskirta skulptorei **Elenai Kepalaitei**. Paskyrė specialią dailininkų komisiją, sudaryta Chicagoje.

Kultūros Taryba dairėsi, kur ir kaip galėtų tą premiją įteikti. Sustojo prie Lituanistikos Instituto suvažiavimo, susitarė su pirminku, kuris įteikimui ir surado laiką banketo metu.

Į sceną buvo pakviesta laureatė **Elena Kepalaite** ir Kultūros Tarybos atstovas **Cezaris Surdokas** iš Baltimorės. Jis perskaitė protokolo sveikinimo raš-

tą ir įteikė 1000 dol. čekį laimėjusiai premiją.

Elena Kepalaite padėkojo už premiją, padėkojo ir visiems už sveikinimus.

Po to jau prasidėjo vakarienė. Visai programai vadovavo **Paulius Jurkus**. Vakarienės metu dar sveikinimo žodį tarė Liet. Rašytojų Draugijos pirmininkas Tėv. L. Andriekus, OFM. Buvo pristatyti visi vakaro svečiai. Šokių nebuvo. Tai visi turėjo progos ilgokai pabendrauti ir pasikalbėti. (p.j.)

(Bus daugiau)

Šauliai Chicagoje pastatė paminklą Romui Kalantai

Šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje gegužės 20 pašventintas paminklas Romui Kalantai. Paminklo autorius — skulptorius Romas Mozeliauskas. Paminklo statymą suorganizavo šauliai.

malonu būti pripažintam savų žmonių ir jausti, kad jie nori man padėti. Žinau, kad pinigai yra surinkti lietuvių, todėl stengsiuos jų pasitikėjimo neapvilti ir, jei man ateity pasiseks, kiek galėdamas stengsiuos padėti mūsų nelaimingai pavergtai tėvynei."

Inž. Algimantas Gečys, JAV LB krašto valdybos pirmininkas, sutiko kalbėti 65-ojoje Pensilvanijos lietuvių dienoj rugpjūčio 12. Ši diena sutraukia 15,000 su viršum lietuvių ir lietuvių kilmės žmonių iš Pensilvanijos anglių kasyklų rajono. Kvietimą kalbėti jis gavo per programos vadovą kun. Algimantą Bartkų ir rengimo komiteto sekretorę Anna Klizas Wargę.

JAV LB krauto valdybos pirmininkas Alg. Gečys birželio 30 Philadelphijoje turėjo ilgesnį pasitarimą su JAV atstovų rūmų narių kongr. Charles Dougherty, kuris artimu laiku planuoja į JAV kongresą įnešti įstatymo projektą Pabaltijo valstybių diplomatinio atstovavimo tęstinumo ir atstovybėm išlaikyti finansinės paramos teikimo reikalais.

JAV LB krašto valdyba paskyrė \$2000 paskolą ruošti IV-ajam mokslo ir kūrybos simpoziumui. Pirmąjį tūkstantinę vicepirm. F. Andriūnas pervedė simpoziumo organizaciniam komitetui. JAV LB yra viena iš simpoziumo rengėjų. Jai organizaciniame komitete atstovauja kun. dr. V. Rimšelis ir kun. dr. Tomas Žuraitis.

Nori įsigyti lietuvišką knygą, skambink į Darbininko administraciją — 827-1351. Prašyk, kad pasiųstų knygą į namus.

Dalis lietuvių jaunuolių demonstrantų birželio 10 Ottawoj. Demonstracijos vyko prie Sovietų Sąjungos ambasados reikalaujant žmogaus teisių gerbimo. Nuotr. D. Skukauskaitės

DEMONSTRACIJOS KANADOJE

Kanados Lietuvių Komitetas Žmogaus Teisėm Ginti birželio 10 Ottawoj, Kanados sostinė, surengė demonstracijas prie Sovietų Sąjungos ambasados. Demonstracijose dalyvavo 500 su viršum lietuvių iš Toronto, Londono, Montrealio, Hamiltono ir Ottawos. Dalyvavo daug jaunuolių, kurie nešė įvairius plakatus: "Da, Da Lietuva, Nyet, Nyet Soviet", "Free Gajauskas, Free Petkus", "Better Dead Than Red", "We Remember Kalanta" ir t.t.

Demonstracijas birželio 11 aprašė Ottawos laikraščiai "Le Droit", "The Citizen", "Ottawa Journal", o birželio 12 ir "The Montreal Star". — D.S.

Mirė pulk. Raimundas Liormanas

Liepos 9 Rochestery, N.Y., mirė savanoris-kūrėjas pulkininkas Raimundas Liormanas. Palaidotas liepos 12 Rochestery.

Velionis buvo gimęs 1892 rugsėjo 9 A. Gelgudiškio dvare, "Gelgudiškio" valsčiuje, Šakių apskrityje. Baigė Panevėžio mokytojų seminariją. 1912 m., mokytojavu iki 1914. Tada buvo mobilizuotas. Karo metu baigė Pskovo karo mokyklą.

Dalyvavo lietuvių veikloje, buvo Petrapilio seime, paskui buvo lietuvių įgaliotinis Rygoje. 1918 grįžo į Lietuvą, savanoriu stoji į Lietuvos kariuomenę ir dalyvavo nepriklausomybės kovose.

Baigė aukštuosius karininkų kursus, buvo karo komendantas Vilkaviškyje, Marijampolėje, vėliau Klaipėdos krašte. Kurį laiką dirbo kariuomenės štabe, po to vėl buvo Raseinių apskrities komendantas. Pulkininku pakeltas 1931 m. Už nuopelnus apdovanotas II rūšies Vyčio kryžiumi.

Nacių buvo areštuotas kaip Klaipėdos krašto komendantas, paleistas tik 1944. Atvykęs į Ameriką, kurį laiką gyveno Philadelphiajioje, o 1958 Rochesteryje. Liko žmona Stefanija ir dukrė Danguolė, prof. Antano Klimo žmona, ir keturi anūkai.

Žinios iš LB veiklos

Buffalo Lietuvių Klubas, veikiančio kaip LB-nės apylinkė, pastangomis Buffalo Courier-Express laikrašty buvo išspausdintas straipsnis apie tragiškąsias birželio sukahtis. Straipsny minimi klubo sekretoriaus Romo Masiulionio suteikti faktai, rašoma apie LRK Bažnyčios Kroniką ir naujai įkurto vieneto "Koalicija išlaisvinti Petkui ir Gajauskui," tikslus. R. Masiulionio pastangų dėka kongr. J. Kemp, kongr. H.J. Nowak ir Baltųjų Rūmų patarėjas tautinio saugumo reikalui dr. Z. Brzezinski yra pažadėję padėti politiniam kaliniam.

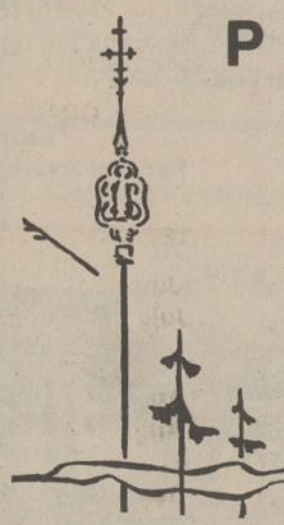
JAV LB krašto valdyba birželio 13 posėdy svarstė Amerikos Lietuvių Tarybos atsiųstą raštą, liečiantį JAV LB — Altos atstovų Rochestery priimtus susitarimus. Susipažinus su Altos valdybos raštu, paaiškėjo, kad Altos valdyba po dešimtį mėnesių užtrukusių svarstybių iš šešių susitarimų punktų sutikusi tvirtinti tik pusantro. Likusieji punktai Altos valdybos buvo rasti kaip nepriimtini. JAV LB krašto valdybai Altos sprendimą apgailėstaujant, pirm. Alg. Gečys birželio 16 laišku painformavo Altos valdybą, kad dalinis Rochesterio susitarimų tvirtinimas Rochesterio dalyvavusių JAV LB ir Altos atstovų nebuvo sutartas. Tuo vadovaudamasi, JAV LB krašto valdyba 1978 liepos 2 Rochesterio susitarimus be pataisų ir apribojimų viešingai priėmė. Alta yra kviečiama persvarstyti valdybos nutarimą ir visus susitarimo punktus patvirtinti, "kad nedelsiant būtų galima įstatyti abiejų institucijų santykius į pozityvius darnaus bendradarbiavimo ir veiklos derinimo vėžes."

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos vicepirm. Viktoras Nakas laišku padėkojo JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirm. Aušrai Zerr už sudarytus kontaktus Jungtinėse Tautose jaunimo petijai įteikti. Pažymėtina, kad V. Nako pastangomis buvo sudaryta jaunimo delegacija ir rūpintis pagarsinti petiją įteikimo faktą kitataučių spaudoj. Jis yra išrinktas į JAV LB IX-ąją tarybą.

Kinijos Liaudies Respublikos oficiozas Peking Review birželio 22 aprašo Šv. Tėvo vizitą Lenkijoje ir pamini, kad vizitas "sujudinęs ir Sov. Sąjungą, ypatingai sąjungines respublikas Ukrainą, Lietuvą ir Latviją". Straipsny teigiama, kad popiežiaus apsilankymas Lenkijoje taip pat buvo ir politinė demonstracija prieš Maskvą.

Valstybės departamentas JAV LB krašto valdybai atsiuntė pavardes penkių departamento pareigūnų, kurie turėtų nuolatini būti informuojami Pabaltijo valstybių reikalais. Tikimasi, kad, teikiama informaciją paskirstant į įvairius valstybės departamento skyrius, bus galima sulaukti planingiesnio informavimo apie padėtį Lietuvoje departamento leidžiamose brošiūrose bei dokumentuose.

Pianistas Vytautas Smetona, laimėjęs kasmet skiriamą muzikos premiją, JAV LB kultūros tarybos pirm. Aleksandru Radžiui atsiųstame padėkos laiške rašo: "Lietuvių Fondo man paskirtoji premija buvo viena iš mažiausiai tikėtų ir kartu viena iš maloniausių staigmenų mano gyvenime. (...) Jūsų parama man ne tik materialiai, bet ir moraliai labai svarbi — nepaprastai

PIKNIKAS — LIETUVIŲ SUSITIKIMO ŠVENTĖ NEK. PR. MARIJOS SESERŲ SODYBOJE

PUTNAME — LIEPOS 22 D.

11:00 v. — pamaldos — Kun. J. Steponaitis

12:00 v. — pietūs, pramogos

1:00 v. — p. Inos Nenortienės meno paroda

3:00 v. — "Nefingos" 10tos mergaičių stovyklos programa

MALONIAI KVIEČIAME VISUS ATVYKTI Į PUTNAMĄ, CT!

— IV PLJK Finansų Komiteto ruoštoje Chicagos Lietuvių dienoje liepos 1 buvo paskirstytos loterijos dovanos. 1000 dol. laimėjo Ann Kovcesi, Sun City, AZ; 400 dol. — Daina Kojelytė, Chicago, IL; 200 dol. — E. Karklienė, St. Joseph, MI; 100 dol. — Donatas Ramanauskas, Chicago, IL; po 50 dol. — dr. B.U. Chung, Elgin, IL; P. Karosas, Cleveland, OH; J. Šlajus, Chicago, IL; Pranutė Domanskienė, Chicago, IL; Joe Kisielaičius, Leicester, MA; ir bilietas nupirtas Jaunimo Kongresui.

— Amerikos Lietuvių Katalikių Moterų Sąjungos seimas šiemet vyks rugpjūčio 8-10 Oak Lawn, Ill. Bus taip pat paminėta sąjungos 65 metų veiklos sukahtis.

— Dr. Augustinas Idzelis ateitininkų sendraugių stovykloj Dainavoj rugpjūčio 2 kalbės tema "Gamtos apsaugos klausimai Lietuvos pajūry".

— "Nimeegeno Marytė", viduramžinė 16-ojo šimtmečio mistėrija, bus pastatyta minint Vilniaus universiteto 400 metų sukahtį Chicagoj, Jaunimo Centre, rugsėjo 1. Pastatymu rūpinasi dramaturgas Anatolijus Kairys.

— Juozas Sabas, buvęs Vokietijos LB pirmininkas, kartu su Andriumi Šmitu, IV PLJK komiteto pirmininku, vadovaus kongreso tvarkai Koenigsteine. Parengimų vadovas bus Vokietijos LB valdybos narys jaunimo reikalui Algis Vitkus.

— Alfonsas Gerčys, East St. Louis apylinkės išdininkas, siųsdamas savo apylinkės aukas jaunimo kongresui, rašo: "stengėmės su visais pasikalbėti, visų paprašyti. Gaila, kad ne iš visų sugebėjome išprašyti, taigi teko 'apsvarinti' išdą."

— Juozas Lekas, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Chicagos skyriaus pirmininkas, asmeniškai pasiėmęs iš būstinės aukų lapą ir perleisęs ją per savo organizacijos narius, jaunimo kongresui surinko 90 dol.

— LB Kenosha-Racine ap-kė, siųsdama jaunimo kongresui aukas, rašo: "jaučiame pareigą perduoti jaunimo sąjungos valdybai pageidavimą, kad ateityje būtų galimybės ir jaunimo atstovams iš mažų apylinkių dalyvauti kongrese ir pasinaudoti jų apylinkių finansine parama".

— Elenos Cipliauskienės vardo 1000 dol. kasmetinė premija, skirta studentui, rašančiam darbą apie Lietuvos istoriją, šiais metais paskirta Rasai Mažeikaitei, siekiančiai doktorato. Premiją globoja Lietuvių Fondas.

— Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas pasiekė jau 1,570,000 dol. Šiais metais Fondo kapitalas paaugo 45,000 dol.

— Inž. Juozas Ardis, gyvenęs ir dirbęs kelerius metus Bloomfield, Ill., tarnyboje buvo pakauštintas ir paskirtas vadovauti naujam skyriui Fairville, Pa., tarp Clevelando ir Erie.

— Pabaltijo universiteto buvusių studentų, mokomojo personalo ir tarnautojų visuotinis suvažiavimas kviečiamas Darbo dienos savaitgalį Chicagoj. Dalyvausią prašomi iš anksto pranešti adresu: Eugenijus Gerulis, 8237 So. Albany Ave., Chicago, Ill., 60652. Telef. 776-3481.

— Los Angeles, Calif., Lietuvių Žurnalistų S-gos skyrius birželio 20 metiniame susirinkime išrinko naują valdybą. Jon įeina Kleva Vidžiūnienė, Ignas Medziukas, Juozas Kojelis.

— Nauji Darbininko skaitytojai: J. Lebedžiūnas, Toronto, Ont., K. Šimėnas, Dorchester, Mass., M. Petrauskas, Dorchester, Mass., A. Mizara, Lawrence, Mass. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Ataujinant Darbininko prenumerata visiem 13 dol. metam.

Atidarant Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 60-tąjį seimą birželio 30 Hollenden House viešbutyje Clevelande. Iš k. dr. Danielius Degėsys — SLA daktaras kvotėjas, Christine Austin-Kriščiūnaitė — izdo globėja, Eufrozina Mikuziūtė — SLA išdininkė, Aleksandras Chaplikas — viceprezidentas, Povilas P. Dargis — SLA prezidentas, Genovaitė Meiliūnienė — SLA sekretorė ir seimui rengti Clevelando komisijos pirmininkas Juozas Stempužis, lietuvių radijo vedėjas. Nuotr. J. Bacevičiaus

Kun. Juozą Čekavičių prisimenant

Birželio 26 mirė kun. Juozas Čekavičius. Palaidotas birželio 30. Laidotuvėse dalyvavo pats Brooklyno vyskupas Francis Mugavero.

Kilęs iš Garliavos apylinkės
Jis buvo kilęs iš Kauno ir Garliavos apylinkės. Gimė 1909 rugpjūčio 29. Augo gausioje 3 seserų ir 2 brolių šeimoje.

Tėvas Simonas Čekavičius ilgesnį laiką gyveno Amerikoje, Brooklyne, ir daug pasidarbo, kuriant Šv. Jurgio lietuvių parapiją. Į Lietuvą grįžo po pirmojo pasaulinio karo ir su žmona Marijona rūpinosi pragyvenimu savo ūkiuose Garliavoje.

Jo sesuo Ona Čekavičiūtė-Šeputienė į Ameriką atvyko turėdama tik 19 metų. Dabar gyvena Woodhavene. Visą laiką palaikė artimus ryšius su broliu kun. Juozu. Brolis Antanas mirė 1971. Seserys Veronika Abraitienė ir Marytė Garvienė gyvena Lietuvoje.

Mokosi Vilkaviškyje
Juozas gimnazijos mokslus išėjo Kaune ir įstojo į Vilkaviškio kunigų seminariją. Ją baigė, ir 1940 birželio 9 vysk. Antanas Karosas įšventino jį į kunigus.

Marijampolės kalėjime
Kun. Juozas tik 6 mėnesius laisvai darbavosi kaip kunigas. Tuo metu Lietuva jau buvo okupuota Sovietų Sąjungos. Ir jį 1941 sausio 29 suareštavo ir patalpino Marijampolės kalėjime. Kaltino, kam susirašinėja su seserim Amerikoje, rado du jos laiškus, rado ir fotografijų albumą.

Kalėjimo sąlygos buvo labai blogos. Naktimis tardė ir mušė. Jo pergyvenimai kalėjime buvo aprašyti knygoje "Lietuva bolševikų okupacijoje", psl. 63-65, skyrelyje "Mušė iki nualpimo." Užrašyti ir Washingtono tyrinėjimo procesuose. Ir tose sunkiose sąlygose jis guodė ir palaikė kitus kalėjimo draugus.

Iš kalėjimo išlaisvintas 1941 prasidėjo Vokietijos-Sovietų karo metu.

SPORTAS

Šaudymo varžybos

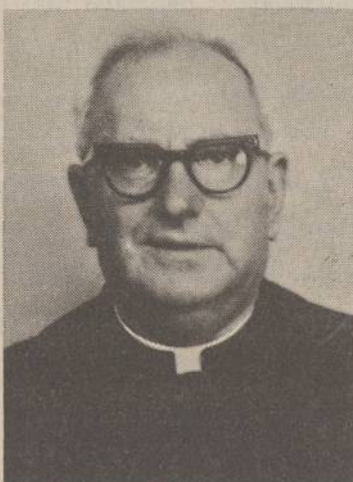
Prie ŠALFASS sudaryta šaudymo sekcija. Jos vadovas — Balys Savickas iš Weston, Ont., atskirų rūšių koordinatoriai: Juozas Savis, Vytas Tamulaitis, Vytas Svilas. Pirmieji du iš Toronto, trečias iš Mount Hope, Ont.

Šaudymo varžybos bus rugpjūčio 19 d. 1 val. popiet Lietuvos Medžiotojų ir Žuautojų "Giedraičio" šaudykloje. Varžybas rengia šauliai.

Rugsėjo 15-16 toje pačioje vietoje bus Pabaltiečių šaudymo varžybos.

1980 birželio 29 — liepos 5 toje pačioje vietoje bus Šiaurės Amerikos lietuvių šaudymo pirmenybės.

Europos šaudymo rekordą turi Antanas Paulionis, iš 600 galimų taškų surinkęs 581, šaudė iš trijų padėčių.

Kun. Juozas Čekavičius

viety Sąjungos karas. Lietuvą okupavo nacinė Vokietija. Visi kaliniai buvo išlaisvinti, išlaisvintas ir kun. Juozas.

Tada vikaru buvo Višakio Rūdos ir Prienų parapijose. Dirbo su didele energija ir pasišventimui.

Kelionė į tremtį
Tačiau komunistinė raudonoji armija vėl grįžo į Lietuvą. Tai buvo 1944 metų vasara. Kun. Juozas negalėjo pasilikti krašte, nes jį būtų tuoj areštavę. Jis pasitraukė į Vokietiją. Vokietijoje jis buvo Augsburg stovykloje ir ten kaip kunigas patarnavo lietuviams.

Atvyksta į Ameriką
Sesuo Ona Šeputienė ir svainis stengėsi jį kuo anksčiau pasiimti iš Vokietijos. Taip jam pasisekė, jau jis 1946 buvo Amerikoje.

Pirmus 6 mėnesius dirbo Maspetho lietuvių parapijoje, vėliau buvo perkeltas į Šv. Jurgio parapiją Brooklyne. Ten buvo neilgai. Buvo paskirtas į amerikiečių parapiją. Dirbo Šv. Rapolo parapijoje. Ilgesnį laiką buvo vikaru Šv. Vincento Pauliečio parapijoje. Čia būdamas, artimai susidraugavo su dabartiniu vyskupu Francis J. Mugavero. Pastutinius 11 metų darbavo Presentation parapijoje Jamaica, N.Y. 1976 pasitraukė į pensiją ir gyveno toje pačioje parapijoje iki savo mirties.

Globoja tremtinius
Amerikon atvykęs, su seserim Ona ir svainiu Šepečiais pradėjo šelpti Vokietijoje likusius lietuvius. Siuntė jiems siuntinius ir sudarė apie 400 afidevity, pakvietė juos Amerikon, aprūpino butais, darbais. Su tais atkviestais jis susirašinėjo visą gyvenimą, juos aplankė, kai buvo reikalas.

Pamokslininkas
Uoliai jis ruošdavosi pamokslams. Pasirašydavo savo angliškų pamokslus. Dažnai jis kalbėdavo ir lietuvių parapijose, ypač Apreiškime, kur jį kviesdavo didžiųjų švenčių proga kun. Pranas Raugas. Daugelį metų jis kalbėjo ir per Lietuvos Atsiminimų radiją, kuriam vadovauja prof. Jokūbas Stukas. Pastutinius trejus metus kalbėjo ir per Laisvės Žiburio radiją.

Jo pamokslai pasižymėjo ryškumu, paprastumu ir visuomet

buvo surišti su Šv. Rašto žodžiais.

Keliautojas
Kun. Juozas mėgo keliauti, lankyti žymias vietas, šventoves ir poilsio vietas. Labiausiai mėgo keliauti po Vokietiją. Dažnai lankėsi Romoje. 1977 jis apėmė ir Lietuvą. Tai buvo jo maloniausia viešnagė. Rengėsi ir šiais metais į Lietuvą keliauti su savo sesute Šeputiene, rugpjūčio 8 buvo ir vietą užsisakęs. Dabar šią kelionę sesuo atliks viena.

Ligoninėje
Jis visą laiką jautėsi gerai. Pastutiniu laiku buvo pajutęs viduriuose skausmus. Gydytojai patikrino. Atrodė, kad viskas tvarkoje. Rengėsi kelionei į Europą, kai vėl gavo kvietimą atvykti į ligoninę. Viduriuose buvo rastos vėžys. Operacija pavyko gerai, bet prisidėjo širdies negalavimai. Sunkiai sirgdamas, be sąmonės jis išbuvo nuo birželio 14 iki 26, kada jis mirė.

Laidotuvės
Buvo pašarvotas parapijos mokyklos specialiam kambarielyje. Pirmos laidotuvių pamaldos buvo birželio 28 vakare, o laidotuvių mišios buvo birželio 29. Klebonas pasakė jautrų žodį angliškai, o kun. Stasys Raila lietuviškai. Laidotuvių mišias koncelebravo vysk. Francis J. Mugavero su 6 lietuvišiais kunigais. Pamokslą pasakė prel. J. Balkūnas.

Laidotuvėse dalyvavo labai daug amerikiečių ir lietuvių. Palaidotas Šv. Jono kapinėse, kunigų sekcijoje. Ant karsto buvo užberta Lietuvos žemėlė, kurios velionis buvo pats parsivežęs. Jis norėjo, kad bent simboliškai būtų palaidotas Lietuvos žemėje.

Kun. Stasys Raila

Paulius Šerkšnas, Hartfordo Šv. Jurgio mokyklos baigimojo skyriaus mokinys, skaito savo rašinį "Koks aš turėčiau būti lietuvis" mokyklos baigimo proga. Nuotr. A. Simonaičio

SLA seime Clevelande — SLA centro sekretorė G. Meiliūnienė ir SLA prezidentas Povilas P. Dargis.

ST. PETERSBURG, FLA.

Šaulių gegužinė
Birželio 22 St. Petersburgo Palangos Jūros šaulių kuopa surengė vasaros gegužinę — pikniką Seminole parke.

Piknikui rengti kuopa buvo išrinkusi šaulę Verą Budrikienę. Ši sau pasirinko padėjėjas ir dirbo sunkiai, kad tik piknikas pasisektų. Nors oras pasitaikė geras, bet publikos buvo ne per daugiausia. Piknikas ėjo geroje nuotaikoje, nes dalyviai buvo patenkinti gerai paruoštu maistu ir tai progai pritaikyta programėlė. Buvo ir muzikantas, ir visi turėjo progos gerai pasišokti.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Lietuvių Sporto Klubo susirinkimas buvo liepos 13 Lietuvių svetainėje. Pirmininkas Algis Veliuona padarė pranešimą apie sportininkų stalą lietuviškame festivalyje, kalbėjo apie klubo veiklą ir ateities planus. Klubas suorganizuotas prieš porą metų su 20 narių, dabar narių jau turi 90. Klubas dalyvauja tinklinio ir softball rungtynėse.

Kęstutis Laskauskas ir jo žmona Liucija liepos pabaigoje vyksta atostogauti į pranciškonų vasarvietę Kennebunkporte, Maine. Kęstutis yra uolus lietuvių radijo valandėlės vedėjas.

Algis ir Rozalija Veliuonai rugpjūčio pirmą savaitę vyksta atostogauti į Kennebunkportą pas tėvus pranciškonus. Gražiai jie augina savo šeimą, dalyvauja

Iš Miami buvo atsilankęs žymus šaulys Mykolas Vitkus. Jis tarė trumpą žodelį.

Pikniko rengėja dėkoja ir M. Vitkui už atsilankymą ir visiems, kurie savo darbu, aukomis loterijai prisidėjo prie geresnio pikniko pasisekimo.

Šaulys Antanas Budrikis

Lietuviška spauda laikosi lietuviškas gyvenimas. Paremk auka lietuvišką spaudą ir platink ją!

įvairiose lietuviškose organizacijose — sporto klube, šokių grupėse. Rozalija nors ir ne lietuvaite, bet gerai išmoko kalbėti lietuviškai.

Amerikos legionierių seimas vyko liepos 10-13 Ocean City prie Atlanto. Baltimorės lietuvių postui atstovavo: Jonas Stefura, Jonas Mazeravičius, Vitas Siaurusaitis, Kazys Galeckas, Stasys Miliūnaitis, Vaclovas Laukaitis, kun. A. Dranginis ir jų padėjėjos.

Vincentas Radauskis-Radauskas gimęs ir augęs Baltimorėje, po sunkios ligos pasimirė prieglaudoje. Nuo pat jaunystės jis pradėjo sirguliuoti. Dėl sveikatos stokos mažai kur dalyvavo lietuviškuose rengimuose. Buvo malonaus ir tylaus būdo žmogus. Mirė liepos 6. Palaidotas liepos 9 iš šv. Alfonso bažnyčios Holy Redeemer kapinėse. Liko sesuo Amelija, kuri ir palaidojo broli.

Walter Cooper-Kupriūnas, gimęs ir augęs Baltimorėje, po trumpos ligos mirė liepos 7 South Baltimore General ligoninėje. Buvo linksmo būdo ir dalyvavo lietuviškuose rengimuose. Išėjęs į pensiją, savo laiką praleisdavo prie Chesapeake įlankos vandenų, kur jis turėjo vasarvietę. Nuliūdime liko žmona Genovaitė, sūnūs Vladas ir Denis, sesuo Ona Puzienė. Mišios už jo sielą aukotos šv. Alfonso bažnyčioje liepos 10. Palaidotas Holy Redeemer kapinėse.

Jonas Obelinis

1979 VISIT LITHUANIA, MUNICH & ROME 1979

(Audience with Pope John Paul II. Group to be specifically mentioned by the Holy Father. Audience arranged courtesy of Lithuanian College, Rome. Accommodations in Rome at Villa Lithuania)

TOUR NO.	DEPART N.YORK	RETURN N.YORK	CITIES/NIGHTS	TOTAL INCL. AIR FARE
304	August 15	August 29	Vilnius 5, Moscow 2 Munich 2, Rome 4	\$1430
305	Sept. 19	Sept. 28	Vilnius 5, Moscow 2 Helsinki 1	\$895

Cost per person, double occupancy; add \$3 US departure tax; tour director will accompany tours with minimum 30 participants

Reservations/Information:
UNION TOURS, INC.
6 East 36th Street
New York, N.Y. 10016

Jerry Zaborowski
Tour Manager

SAS

SCANDINAVIAN AIRLINES

Yes, I am interested in yourdeparture

Name

Address, City, Zip

Phone No.

LIETUVIŲ TAUPOMOJI IR SKOLINAMOJI ĮSTAIGA

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

24 Davis Ave., Kearny, New Jersey 07032

Telef. 991-0001, 991-7260

55 veikimo metai (1924-1979) — SAVI, PAS SAVUOSIUS!

TURTAS (ASSETS) \$15,000,000.00

Taupymo indėliai apdrausti iki \$40,000.00

Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D.C.

● Mokami aukšti, įstatymų leidžiami dividendai.

5 1/4% Indėliams be termino	6 1/2% Taupymo Lakštams nuo \$2,500.00 2 metams
7 1/2% Lakštams nuo \$4,000.00 4 metams	7 3/4% Lakštams nuo \$4,000.00 6 metams
8 % Lakštams nuo \$4,000.00 8 metams	

Lietuvių vadovaujamos finansinės įstaigos Schuyler Savings and Loan Association, Kearny, N.J., pastatas

Netermininiams indėliams dividendai mokami nuo įdėjimo iki išėmimo dienos.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais-ketvirtadieniais nuo 9 v.r. iki 3 v. popiet, penktadienį nuo 9 v.r. iki 6 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r. iki 1 v. popiet. AUTOMOBILIAMS LANGELIS VEIKIA: pirmadienį-ketvirtadienį nuo 3 v. p.p. iki 6 v.v. ir reguliariomis darbo valandomis.

PADĖKA

A.A.

Vsevolodas-Vladas Koppas,

teisėninkas, mirė liepos 4. Jo žmona Liudvika Koppienė su šeima, gilaus liūdesio valandoje reiškia nuoširdžią padėką visiems draugams ir pažįstamiems už išreikštą užuojautą, prisijusias gėles, užprašytas mišias, aukas Darbininko laikraščiui, dalyvavusiems šermyse, palydėjusiems į amžino poilsio vietą; prof. dr. Br. Nemickui, P. Ališauskui, B. Sutkui už pasakytas atsisveikinimo kalbas.

Ypatingai dėkoja Angelių Karalienės parapijos kun. V. Pikturai, pranciškonų vienuolyno viršininkui Tėv. Pauliui Baltakiui, pranciškonams kunigams ir broliukams. Tėv. Petrui Baniūnui, už atiduotą saulę savo darvežtos lietuviškos žemelės, už gražiai pasakytą atsisveikinimo kalbą ir už nuoširdų rūpinimąsi velionio šeima.

Nuoširdžiai dėkoja Marytei Šalinskienei už rūpestingai paruoštas laidotuves ir gražų patarnavimą.

Mylimai ilgametei draugei Laimai Savaitienei už stropų velionio šeimos globojimą ir Živilėi Jurienei už nuoširdų pasilaugumą.

A.A.

ADV. VLADUI KOPPUI

mirus, jo žmoną Liudviką, mūsų klubo narę, ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaucia ir kartu liūdi

LMK Federacijos New Yorko Klubas

Mūsų sunkių dienų lengvintojai ir globėjai, atvykus į šį kraštą, mielai

KUN. JUOZUI ČEKAVIČIUI

iškeliavus amžinybėn, giliai užuojautą reiškia me jė seseriai Onai Šeputienei ir kitiems artimiesiems ir kartu liūdi me

Softja Jakiene, Stasys Rimas, marčios Dalia ir Dana, duklė Rata su vyru ir anūkai

PADĖKA

Mūsų brangiam broliui KUN. JUOZUI ČEKAVIČIUI mirus birželio 26 Brooklyne, N.Y., susilaukėm nuoširdžios užuojautos iš daugybės velionio ir mūsų artimųjų bei pažįstamų. Giliai pergyvendama savo brolio mirtį, nepajėgiu asmeniškai visiem padėkoti. Todėl reiškiau savo ir seserų Lietuvoje vardu šią padėką. Dėkoju visiem ir kiekvienam už šv. Mišių aukas, maldas, užuojautos žodį ir ištiestą man pagalbos ranką skausmo valandose.

Ypatingai dėkoju Presentacijos parapijos kunigam: kun. klebonui Thomas M. O'Brien, kun. John L. Fox, kunigam Keeney, McLaughlin ir Valdaro. Jie visi buvo labai draugiški kun. Juozui esant parapijos vikaru ir vėliau esant jau pensijoje. Padėka gerosiom seselėm Dominikonėm, mišių tarnautojams ir visiem parapičiam. Jie visi surengė labai gerai organizuotas laidotuves, kuriose dalyvavo žymūs skaičius parapičių, meldėsi prie jo karsto, palydėjo į kapines. Laidotuvių pamaldos parapijos bažnyčioje buvo birželio 28 vakarą. Kun. klebonas su parapijos kunigais koncelebravo šv. mišias ir pasakė jautrų atsisveikinimo žodį paminėdamas kun. Juozo uolumą tarnaujant visiem parapičiam. Ypač jį atsimins vaikučiai, kuriuos nuotaikingai ir prasmingai mokydavo, su jais pasikalbėdavo. Kun. Stasys Ralla pasakė pamokslą lietuviškai, nes didelis skaičius lietuvių buvo pamaldose. Jis padėkojo velionio vardu parapijai — kunigam, sesutėm ir visiem parapičiam už jam parodytą gerumą gyvenant parapijoje. Jis pažymėjo kun. velionio besąlyginį pasitenkinimą savo gyvenimu šioje parapijoje, kaip jis sakėdavo "gera man čia būti", nes patyrė visą nuoširdumą ir draugiškumą. Pamaldų iškilmės liudijo visų gerumą atsimenant savo dvasios vadovą. Laidotuvių mišias birželio 29 koncelebravo Brooklyno vyskupas Francis J. Mugavero, kurs buvo ne tik kun. Juozo vyskupas, bet ir artimas dvasininkas. Giliai dėkoju vyskupui už parodytą vyskupišką ir bičiulišką prielankumą, globą, maldas ir jautriai išreikštą man užuojautą. Ačiū ir vyskupam pagalbininkam Charles Mulrooney ir Joseph Denning. Šeši lietuviai kunigai koncelebravo su vyskupu, o kelios dešimtys kunigų taip pat aukėjo savo maldas bažnyčioje. Prel. Jonas Balkūnas pasakė pamokslą paminėdamas kun. Juozo Čekavičiaus sunkią kunigystės pradžią: kalinimą, tremtį ir apžvelgė jo 40 metų kunigiškos veiklos kelią Bažnyčiai, Lietuvai. Ačiū mielam prelatui už žodį ir užuojautą. Po pamaldų parapija surengė užkandžius. Esu didžiai sujaudinta jų gerumu ir visiem dėkoju ir už visus meldžius. Paminėtinas rūpestingumas vyskupo sekretoriaus ir parapijos dijakono, kuriuodu su kitais taip rūpestingai pravedė laidotuvių pamaldas. Ačiū jiems. Mrs. Marytė Šalins rūpestingai tvarkė laidotuves ir visokiais būdais gelbėjo skausmo valandose ir dabar nepamiršta manęs. Ačiū jai.

Kun. Juozo Čekavičiaus sesuo Ona Šeputienė

DEŠIMT METŲ BE
DR. LIDIJOS
STANAITIENĖS

Dar rodos, taip neseniai ji buvo su mumis, o štai birželio 26 jau suėjo 10 metų, kai negrįžtamai ji iškeliavo ir atsigulė amžinam poilsiui Cypress Hills kapinėse.

Dr. Lidija Stanaitienė-Zinkelytė gimė 1892 balandžio 21 savo tėvų gražiame dvare prie Daugpilio.

Neilgai jaunutės Lidijos gyvenime švietė laimės saulė. Būdama vos penkerių metų, neteko savo mylimos mamytės, buvusios kunigaikštystės Veros Obolensky. Dar tebelankant gimnaziją, tragiškai žuvo jos vyriausiasis brolis; greitai juo pasėkė, širdies smūgio ištiktas, jos tėvelis Jonas.

Tas dažnas mirties lankymas Lidijos šeimoje turbūt buvo viena iš priežasčių, sukėlusių jai norą studijuoti mediciną ir pastoti mirčiai kelią. Tačiau tais laikais moterim studijuoti mediciną dar nebuvo įprasta, ir Lidija, būdama labai muzikali, po ilgų dvejonių įstojo į konservatorijos fortepijono klasę.

Neilgai studijavusi, ji sutiko ir pamilo Suvalkijos lygumų sūnų inžinierių Praną Stanaitį ir už jo ištekojo.

1922 su savo vyru ji atvyko į Lietuvą ir čia, jo padrąsinta, įstojo į Lietuvos universiteto medicinos fakultetą. Studijavo su pertraukomis, nes augino dukrą Mariną, veikė įvairiose labdaros draugijose ir turėjo daug su savo vyro tarnybne padėtimi susijusių pareigų.

1929 birželio 15 baigė medicinos fakulteto medicinos skyriaus penktąją laidą ir 1933 rugsėjo 13 gavo Vytauto Didžiojo universiteto medicinos gydytojos diplomą, pasirinkdama vaikų ligų specialybę.

Kai 1936 kovo 20 mirė jos mylimas vyras inžinierius Stanaitis, tuometinis Lietuvos pašto valdybos direktorius, ji visiškai atsidėjo gydytojos profesijai.

Nuo 1936 iki 1938 ji buvo mokyklos gydytoja Kauno amatų mokykloje, vėliau Kauno aukštesniojoje prekybos mokykloje. Nuo 1940 liepos 2 iki 1944 liepos pabaigos buvo vaikų gydytoja Kauno pirmojo motinų ir vaikų konsultacijos, kartu pradėjo verstis ir privačia praktika. Priklausė prie Lietuvos vaikų gydytojų draugijos.

1944 rugpiučio mėn. kartu su dukterim pasitraukė į Vakarus. Apsigyveno netoli Dresdeno, Vokietijoje, ir nuo tų metų spalio mėn. iki 1945 gegužės mėn. dirbo gydytoja Grossenheimo miesto užkrečiamų ligų ligoninėje.

Raudonajai bangai persiritus per Grossenheimą, ji stebuklingu būdu išsigelbėjo ir prasiveržė į Vakarų Vokietiją pas savo dukrą.

Karui pasibaigus, ji apsigyveno Detmoldo, okupuotos Vokietijos britų zonoje ir ten nuo 1946 iki 1947 dirbo Detmoldo Sick Bay, o emigracijai prasidėjus, nuo 1948 iki 1949 gruodžio mėn. buvo Paderborno pereinamosios stovyklos gydytoja ir kartu Bad

Liepos 24 sueina 3 metai, kaip amžinybėn iškeliavo

A.A.

VYTAUTAS ŠVENTORAITIS.

Už jo vėlę mišios bus atlaikytos tėvų pranciškonų koplyčioje liepos 24 ir Apreiškimo parapijos bažnyčioje rugpiučio 4 d.

Draugus ir pažįstamus prašome pasimelsti už jo vėlę.

Žmona, sūnūs su šeimomis ir
J. P. Kunigėliai

VASARVIETĖ ASBURY PARK

Pagal paskutinius New Jersey valstijos reikalavimus pagrindiniai atremontuoti name kambarius išnuomojame vasarotojams, taip pat pensininkams. Čia gražiame pajūrio miestelyje, lietuviškoje atmosferoje už prieinamą kainą siūlome apsigyventi nuolatiniams. Laukiame visų.

Ona ir Petras Lanai
515 4th Ave., Asbury Park, N.J. 07712
Telef. 201 776-9783

geriausius linkėjimus, kad visi būsimi metai būtų jums laimingi ir dosnūs". Pasirašė Derek C. Bok, Harvardo universiteto prezidentas.

Lietuvių Fondui visuomenininkės a.a. Jadvygos Tumavičienės šermenų proga jos atminimui įamžinti Lietuvių Fondui aukėjo: SLA 365 kuopa — 200 dol., I. ir A. Mickūnai — 60 dol., G. ir F. Swiek — 50 dol., A. ir J. Januškevičiai — 25 dol. Po 20 dol. — J. Pečiulis ir K. Devenis. Po 10 dol. — A. Matjoška, B. ir K. Bačanskai, V. Stelmokas, I. ir E. Manomaičiai, I. ir B. Galiniai, G. ir A. Budreckiai, A. Andriusienė, O. Ivaškienė, Ph. Mickūnas, I. ir P. Lynch. M. Swiek. Po 5 dol. — J. Skudžinskienė, P. Jakutienė ir A. Januška.

Bostono arkivyskupijoje liepos 15 buvo maldos už visas pavergtas tautas ir visus persekiojimus. Pavergtos Tautų savaitės proga liepos 3 Bostono kardinolą Madeiros aplankė pabaltiečių ir ukrainiečių delegacija. Ta proga kardinolas ir pranešė apie organizuojamas maldas.

Elenos Vasyliūnienės tapybos darbų paroda bus nuo liepos 16 iki liepos 27, Cambridge Public Library, kampas Broadway ir Cambridge. Paroda atidara kiekvieną dieną nuo 9 v.r. iki 9 v.v., išskyrus šeštadienius ir sekmadienius, kada biblioteka uždaryta.

Pufnema seserų sodyboje metinis piknikas bus liepos 22. Visi kviečiami dalyvauti. Pamaldos 11 val. Pietūs — 12 val. Neringos mergaičių programa — 3 val.

Bostono
parengimų
kalendorius

Elenos Vasyliūnienės dailės darbų paroda nuo liepos 16 iki 27 Cambridge miesto bibliotekoje.

Minkų radijo valandos gegužinė Romuvos parke Brocktone įvyks rugpiučio 12.

Tautos šventės minėjimas, rengiamas Martyno Jankaus šaulių kuopos, Brocktone įvyks rugsėjo 9.

Tautos šventės minėjimas Lietuvių Piliečių Dr-jos salė So. Bostone įvyks rugsėjo 16.

Stepono Dariaus legionierių posto moterų pagelbininkų banketas įvyks rugsėjo 30.

Balto Bostono skyrus 35 metų sukakties minėjimas įvyks spalio 28 So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salė.

Laisvės Varpo rudens koncertas Lietuvių Piliečių Dr-jos salė So. Bostone įvyks spalio 7.

Tautinių šokių sambūrio šokių vakaras Lietuvių Piliečių Klube So. Bostone įvyks spalio 13.

Dr. Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas įvyks lapkričio 11. Lietuvos kariuomenės sukakties minėjimas įvyks lapkričio 18.

LA.SVĖS VARPAS Sekmadieniais 11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL 12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET Vėdėjas Petras Vičiūnis 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telef. (617) 586-7209 BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Pardudamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

"Amber Holidays"

1979 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ
iš Bostono/New Yorko

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

Rugsėjo 19 — \$829.00 (vienos savaitės)
Rugsėjo 26 — \$829.00 (vienos savaitės)
Spalio 10 — \$829.00 (vienos savaitės)
Gruodžio 19 — \$1045.00 (dviejų savaitų)

VISOS GRUPĖS aplankys KAUNĄ ir TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAICIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSCIAU.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc.

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Ma. 02127, Tel. (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio kelionių agentūra, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Ištaigai vadovauja: ALDONA ADOMONIS IR ALBINA RUDZIŪNAS. Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

VITAS TRAVEL SERVICE

94-10 JAMAICA AVENUE

WOODHAVEN, N.Y. 11421

(212) 847-5522

1979 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITES:	Is Bostono ar New Yorko	Is Chicago
Gegužės 14 ir 21 d.	\$850.00	\$980.00
Birželio 11 d. — Ispanijoje		
Liepos 9, BIRŽELIO 18	\$875.00	\$1010.00
Rugs. 26, Rugs. 3 ir 10	\$875.00	\$1010.00
Rugs. 17	\$850.00	\$980.00
1 naktis Maskvoje, 5 naktys Vilniuje; 1 naktis Maskvoje		

DVEJŲ SAVAITIŲ:

Birželio 23, Liepos 16, Rugpiučio 6	\$1200.00	\$1330.00
2 naktys Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 3 naktys Rygoje, 3 naktys Leningrade, 2 naktys Helsinke		
Liepos 2	\$1375.00	\$1500.00
2 naktys Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 5 naktys Romoje		
Liepos 23	\$1400.00	\$1530.00
2 naktys Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 2 naktys Lucerne, 2 naktys Mūnche, 1 naktis Baden-Baden, 1 naktis Zūriche		
Rugpiučio 13	\$1375.00	\$1500.00
1 naktis Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 6 naktys Paryžiuje		

Visas grupes lydės patyrę vadovai. Įskaitoma ekskursijos į Kauną ir Trakus, ir vizų mokesčiai. Kainos asmeniui, dviese kambaryje (are subject to changes and/or government approval). Vienam kambaryje 1 savaitel reikis primpokėti \$100.00; 2 savaitėms — \$175.00.

Kainos apskaičiuotos 30-čiai ar daugiau kelių.

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spauštuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Henriko ir Sofijos Kačinskų išleistuvės bus liepos 20, ši penktadienį, 8 v.v. Kultūros Židinio mažojoje salėje. Išleistuvės rengia Laisvės Žiburio radijas, įvertindamas abiejų Kačinskų įnašą į visuomeninę veiklą. Sofija Kačinskienė uoliai talkino Laisvės Žiburio radijo renginiams. Dramos aktorius Henrikas Kačinskas talkino visai lietuvių visuomenei, įvairiuose renginiuose skaitydamas tekstus ar deklamodamas lietuvišką poeziją. Išleistuvių metu bus duodama vakarienė, todėl svarbu iš anksto žinoti, kiek bus svečių. Reikia iš anksto užsiregistruoti pas skelbime nurodytus asmenis. Neužsiregistravę negalės išleistuvėse dalyvauti. Auka — 10 dol.

I Putnamo seselių šventę iš New Yorko išeina du autobusai. Vienas sustoja Kultūros Židiny 6:30 v.r., kitas 7 v.r. prie Shalins Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Kurie nori palikti automobilius, atvyksta į Kultūros Židinį. Pirmas autobusas jau užpildytas, antrame dar yra vietų. Prašom tuoj skambinti tel. 296-2244.

A. a. Vladui Koppui mirus, vietoj gėlių aukojo Darbininko spaudai: 25 dol. — J. Zabelskis, po 20 dol. Sofija Skobeikienė ir Janina ir Ture Hasselberg, 10 dol. H. Janušienė. Aukotojams padėka, gi našlei Liudvikai Koppienei, dukrai Emilijai ir kitiems giminėms gili užuojauta. Darbininko adm.

Kun. Juozas Čekavičius atminimui Genė ir Vincas Leleikos Kultūros Židiniui paaukojo 20 dol., o velionio seseriai ir kitom giminėm reiškia užuojautą. K. Židinio administracija už auką nuoširdžiai dėkoja.

A. a. kun. J. Čekavičiui mirus, S. Jakienė su šeima aukoja 25 dol. Kultūros Židiniui ir užprašo šv. mišias už velionio sėklą.

Kelionė į Havajus liepos 21 savaitę laiko. Viskas apmokėta. Pilna kaina 439 dol. Skambinti agentūrai Vytis 769-3300.

I lietuvių dieną Lakewood, Pa., rengiamas autobusas. Rengia Lietuvos vyčių 110 kuopa. Šiame toji diena bus rugpjūčio 12. Išvykstama 8 v. r. Kaina — 12.50 dol. Registruotis pas Joną Adomėną; darbo metu — 697-7257, namuose — 497-5212.

Lietuvių diena Putname bus liepos 22. Pamaldos 11 val. Programą atliks Neringos mergaičių stovyklos stovyklautojos. Iš New Yorko organizuojamas autobusas.

HENRIKO IR SOFIJOS KAČINSKŲ IŠLEISTUVĖS

rengiamos

liepos 20, penktadienį, 8 v.v. Kultūros Židinio mažojoje salėje.

Vietas galima užsisakyti skambinant: Žilvilei Jūrienei — 441-7831, arba Genėi Kudirkienei — 846-8622, arba Antaninai Reivytienai — 894-4368.

Organizacijų atstovai, kurie norėtų atsiveikinti ar dovaną įteikti, prašomi iš anksto kontaktuoti Laisvės Žiburio radijo direktorių Romą Kežį.

Įėjimo auka — 10 dol.

Išleistuvės rengia ir visus atsilankyti kviečia

Laisvės Žiburio radijas

A. a. Julius Maldučio mirties metinių proga mišios pranciškonų koplyčioje bus liepos 29 d. 8 v.r. Užprašė žmona Vilma ir sūnus Julius.

Elena Vaitekūnienė, ilgus metus gyvenusi Brooklyne, dabar keletą metų gyvenanti Jeffersonville, N.Y., sulaukė 80 metų amžiaus. Ji dar jaučiasi gerai ir ta proga rugpjūčio 4, šeštadienį, 8 v.r. užprašo mišias pranciškonų koplyčioje. Tai bus padėkos mišios už gražų amžių ir sveikatą. Draugai ta proga sveikina Eleną Vaitekūnienę ir linki dar ilgų ir sveikų metų.

Antanas Sabalis su šeima liepos 14 išvyko dviejų savaitių atostogų į pranciškonų vasarvietę Kennebunkporte.

Berniukų stovykla Neringoje bus nuo liepos 29 iki rugpjūčio 11.

ŽINIOS IŠ NEW JERSEY

Elizabeth miestas birželio 26-30 buvo surengęs mieste gyvenančių etninių grupių festivalį, kuriame gražiai pasirodė ir apylinkėse gyvenę lietuviai. LB globojama tautinių šokių grupė Liepsna birželio 26 atliko tautinių šokių programą, o kiekvieną festivalio dieną LB veikėjos ir naujosios LB tarybos narės Danguolės Didžbalienės rūpesčiu buvo surengtos skirtingos kultūrinės parodėlės, kuriose buvo parodyta tautinių dainių, rankdarbių ir gintaro dirbinių, dailiai išmargintų kiaušinių ir šiaudinukų, be to, įvairių lietuvių ir anglų k. išleistų knygų. Su savo eksponatais dalyvavo D. Didžbalienė, Emilija Jurevičiūtė, Anna Klem ir Milda Kvedarienė. Parodėlių vietos kėjo vietos LB apylinkė. Visom nuomą sumokėjo vietos Lietuvos Bendruomenės ap-kė. Visom šių parodėlių rengėjom ir taut. šokių grupės šokėjams už gražų lietuvių atstovavimą priklauso nuoširdi padėka.

LB N.J. apygardos pirmininkas Kazys Jankūnas birželinių trėmimų suaktyvės proga buvo parašęs N.J. valstijai atstovaujantiems senatoriam ir atstovų rūmų nariam laiškus, prašydamas juos daryti žygių išlaisvinti Viktorui Petkui ir Baliui Gajauskui ir paremti LB krašto valdybos sudarytos koalicijos Petkui ir Gajauskui išlaisvinti darbus. Iki šiol buvo gauti palankūs atsakymai iš senatoriaus Harrison A. Williams ir atstovų rūmų narių James J. Florio, James J. Howard, Harold C. Hollenbeck ir William J. Hughes. Visi jie ne tik išpausdino savo pasakytas kalbas Congressional Record, bet dar ir parašė atitinkamus laiškus valstybės sekretoriui ir Sov. S-gos ambasadoriui.

STUDENTŲ ATEITININKŲ STOVYKLA

Studentai ateitininkai šią vasarą stovykląs prie Rochesterio, N.Y., nuo rugpjūčio 26 ligi rugsėjo 3. Kvietiniai paskaitininkai kalbės apie rusifikaciją, marksizmą, lingvistiką, kriminalinį mentalitetą ir kitus dalykus. Simpoziumuose bus kalbama apie pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, SAS ir Lietuvos disidentus, taip pat ir apie ateitininkų profesines korporacijas.

Stovyklavietė graži, moderni. Turi ir šildytą plaukymo baseiną.

Ketvirtadienį, rugpjūčio 30, Rochesterio Centre įvyks "Rally for Human Rights". Šeštadienį, rugsėjo 1, bus talentų vakaras ir šokiai. Sekmadienį—SAS rinkiminis suvažiavimas. Po suvažiavimo — piknikas su žaidimais ir šokiais.

Kviečiam dalyvauti visą studentų amžiaus jaunimą bei jaunesnius sendraugius. Kas negali atvykti visai savaitę, teatvyksta savaitgaliai!

Dėl tolimesnių informacijų kreipiamasi į Tadą Klimą, 1226 So. 58th Ave., Cicero, IL 60650; tel. 312 652-6521. SAS

Pavergtų tautų parade liepos 15, išėjus iš Šv. Patriko katedros, lietuvių grupė neša plakatus. Nuotr. L. Tamošaičio

PATERSON, N.J.

Kun. Vytautas Palubinskas iš Los Angeles birželio 20 atvyko į Patersoną nuolatiniam apsigyvenimui. Talkins Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonui kun. Viktorui Dabušiui, kaip vikaras, pastoraciniame darbe.

Kun. V. Palubinskas gimė 1926 liepos 3 Lietuvoje. Šeima su visais vaikais 1929 emigravo į Argentiją ir apsigyveno Buenos Aires mieste. Ten Vytautas užaugo, baigė pradinį bei vidurinį mokslus ir filosofijos kursą, reikiamą ruošiantis kunigystei. Tuomet išvyko į Romą ir Angelicum universitete baigė ruoštis kunigystei, studijuodamas teologiją. Kunigu įšventintas Romoje 1954 liepos 4. Dar vienerius metus liko Romoje gilinti teologijos studijų, kurias baigė licenciatu laipsniu. 1955 grįžo į Argentiją ir dirbo pastoracinį darbą Avellanedos vyskupijoje.

Kun. Vytauto motina iš Argentinos emigravo į JAV ir apsigyveno Los Angeles. Jos sveikatai susilpnėjus, kun. Vytautas devynerius metus ją globėjo ir kartu dirbo pastoracinį darbą keliose Los Angeles arkivyskupijos parapijose. Trejus metus buvo Šv. Kazimiero lietuvių parapijos vikaru pas prel. J. Kučingį. Po ilgos ir sunkios vėžio ligos šių metų sausio mėnesį motina mirė. Kun. Vytautas apsisprendė pereiti į lietuvių parapijos pastoracinį darbą ir, kun.

Parduodamas namas arti Grand Central Parkway Jamaičioje. Namai gerame stovyje, didelis daržas. Skambinti vakarais 523-3641, šeštadieniais ir sekmadieniais — visą dieną.

HOUSE FOR SALE

Woodhaven North
 One family 10 room, 1 1/2 modern bath, detached 40 x 120, 1 car garage, private driveway, half brick half shingle, new gas heating system, \$77,000. Ohlert-Ruggiere Tel. 847-2323.

PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖ KENNEBUNKPORTE

Pranciškonai visus lietuvius kviečia atostogauti savo vasarvietėje, Kennebunkporte. Čia ideali vieta ir fiziniams, ir dvasiniams poilsiui. Pavargusius nuo darbo jėgas stiprina didinga Maino gamta — jūra, miškai, tyras oras, o taip pat geras maistas, patogūs kambariai. Dvasiai atgaivos teikia meniška aplinka — monumentinės skulptūros lauke, nuostabaus grožio koplyčia, dailės parodos, koncertai, literatūros vakarai, paskaitos. Pranciškonų vasarvietė JAV ir Kanados lietuviams yra tapusi visokeriopo poilsio vieta karštais vasaros mėnesiais.

Atostogavimo sezonas prasideda birželio 30 ir baigiasi rugsėjo 3. Informacijų ir rezervacijų reikalaus kreipiamasi šiuo adresu: Franciscan Guest House, Kennebunkport, ME 04046. Tel. 207 967-2011.

DARIAUS IR GIRĖNO MINĖJIMAS

Liepos 14, šeštadienį, 3 v. popiet prie lakūnų paminklo Union Ave. — Lituanica Square buvo prisimintas Dariaus ir Girėno žygis į Lietuvą ir jų tragiškas žuvimas Vokietijoje. Minėjimą rengė paminklo statybos komitetas ir Liet. Darbininkų Draugijos 7 kuopa, kuriai pirmininkauja Bronė Spūdienė. Ji ir pradėjo minėjimą, vadovauti pakviesdama Joną Valaitį.

Invokaciją sukalbėjo Tėvas Petras Baniūnas, OFM, prie paminklo padėta gėlių vainikas ir krepšis. Moterų Vienybės vardu kalbėjo Demie Jonaitis, kalbėjo angliškai, nupasakodama lakūnų žygį. Vacys Steponis New Yorko Alto vardu kvietė visus dalyvauti pavergtų tautų minėjime. Savanorių kūrėjų vardu kalbėjo Jurgis Kiaunė, Liet. Darbininkų Draugijos 7 kuopos vardu — Lilija Stilonaitė-Šateikienė. Kalbėjo angliškai. Juozas Boley vienu sakiniu pakartojo V. Steponio kvietimą. Steponas Briedis pasakė ugningą kalbą angliškai, išryškindamas mintį, kas yra pralaimėjimas ir ką lakūnų pralaimėjimas — jų tragiška mirtis davė Lietuvai.

Tuo ir buvo baigtos kalbos. Pradžioje sugiedoti himnai, o pabaigoje — Marija, Marija. Viso dalyvavo apie 60. Paminklas buvo labai gražiai nuvalytas, aikštelė nušluota. Dabar kvartalas jau nelietuviškas, ispaniškai kalbą vaikai paminklą buvo aprašę ir nutepę. Rengėjų pastangomis buvo nuvalytas ne tik granitas, bet ir lakūnų metaliniai reljefai.

Po minėjimo Bronė Spūdienė namuose buvo vaišės, kuriose dalyvavo per 30 asmenų. (p.j.)

KULTŪROS ŽIDINIUI AUKOJO

Po 100 dol. — Lituanistiniai suaugusių kursai; dr. J. ir A. Kazickai; Ona Shovelski, P. Tarnauskas (per K. Jankūną).

50 dol. — Vaikų darželis "Gintareliai".

25 dol. — Jadvyga Matulaitienė.

10 dol. — Juozas Matukas. Nuoširdus ačiū.

Daug lietuviškų plokštelių turi Darbininko administracija. Skambink 827-1351 ir prašyk, kad plokštes atsųstų į namus.

Long Island Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas Suffolk County, Inc.,

METINIS PIKNIKAS

Įvyksta liepos 29, sekmadienį, 1 val. popiet Church of the Resurrection parke, kampas Edgewater Ave. ir Mayflower Ave., Smithtown, L.I., vienas blokas nuo geležinkelio stoties. Long Island ir apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti.

Piknikas vyks bet kokiam orui esant. Yra didelė salė. Klubas valdyba